

จดหมายข่าว

หอภาพยนตร์

ปีที่ ๑ ฉบับที่ ๕ กันยายน - ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๕๔ ISSN : ๒๒๒๘-๙๔๑๒

FILM ARCHIVE NEWSLETTER

CINEMA ENLIGHTENS

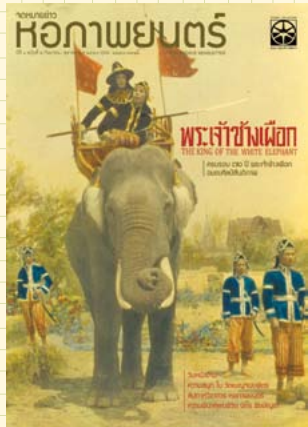

ปัญญา อนุปัญญา จงจัดการ

พระเจ้าช้างเผือก THE KING OF THE WHITE ELEPHANT

ครบรอบ ๗๐ ปี พระเจ้าช้างเผือก
อมตะศิลปสันติภาพ

วันหนึ่งบ้าน
ความสุข ใน วัดเบญจมบพิตร
สืบทอดวิชาการ หอภาพยนตร์
ความพินาศแห่งชีวิต มิตร ชัยบัญชา

คำนำ

ความผิดพลาดของกิจกรรมลานดาราทำให้กิจกรรมลานดาราเดือนสิงหาคม ต้องถูกยกเลิกไปกระชั้นหัน ถือเป็นบทเรียนของเจ้าหน้าที่หอภาพยนตร์ทุกท่าน ซึ่งจะต้องจำไว้ว่า ในความจริงแล้วมีปัจจัยแวดล้อมมากมายที่ทำงานไม่สามารถบรรลุถึงวัตถุประสงค์ได้ และไม่ใช่เรื่องง่ายที่จะชี้ความผิดไปที่ใครแล้วจบตรงนั้น เมื่อความผิดพลาดที่เกิดขึ้น เราต้องพยายามแก้ไขสิ่งที่ผิดพลาดนั้นให้กลับมาดังเดิม หอภาพยนตร์จึงเลื่อนกิจกรรมลานดาราของคุณเนาวรัตน์ ยุคตะนันท์ ให้มาเป็นกิจกรรมลานดาราเดือนกันยายนแทน เพื่อจะเอาใจแฟนฯ หนึ่งไทยที่รอคอยการมาพิมพ์มือพิมพ์เท้าของหนึ่งนางเอกไทยที่มีชื่อเสียงคนหนึ่งของประวัติศาสตร์ภาพยนตร์ไทย

ในเดือนกันยายนและตุลาคม ถือเป็นเดือนที่เต็มไปด้วยกิจกรรมในวาระพิเศษของหอภาพยนตร์ ไล่ตั้งแต่กิจกรรมสัปดาห์วิชาการ กิจกรรมลานดารา เนาวรัตน์ ยุคตะนันท์ งานฉลองครบรอบ ๗๐ ปี ภาพยนตร์เรื่อง พระเจ้าช้างเผือก งานรำลึกการจากไปของพระเอกตลอดกาลมิตร ชัยบัญชา งานวันสรรพสาตร งานวันหนังบ้าน กิจกรรมลานดาราใหม่และวิภาวี เจริญปุระ และงานวันมรดกโสตทัศนโลก แต่ละกิจกรรมล้วนมีเป้าหมายที่แตกต่างกันออกไป แต่ท้ายที่สุด ก็ล้วนแสดงให้เห็นคุณค่าของสื่อภาพยนตร์ไทยตั้งแต่อดีตจนปัจจุบัน และคงเป็นหน้าที่ความรับผิดชอบของเจ้าหน้าที่หอภาพยนตร์ทุกคนที่จะต้องพยายามอนุรักษ์และเผยแพร่คุณค่าของสื่อภาพยนตร์นั้นออกมาให้ได้ผ่านกิจกรรมที่หอภาพยนตร์ได้จัดทำขึ้นตลอดทั้งปี

1826 / ๒๓๖๙

มนุษย์บันทึก “ภาพเห็น” ภาพแรก เป็นประจักษ์พยานของ ก า ล เ ว ล า

1877 / ๒๔๒๐

มนุษย์บันทึก “เสียงสดับ” สรรพสำเนียงแรก ก้าวานผ่าน ก า ล เ ว ล า

1927 / ๒๔๗๐

มนุษย์ “ได้ยลและได้ยิน” หันวิสัยเรื่องแรกของโลก คือประวัติแห่ง ก า ล เ ว ล า

วัน นี้ มนุษย์ “ได้รู้” ความเป็นมาและตัวตน ๓๖ ก า ล เ ว ล า ล่วงเลย

คือ **มรดกโสตทัศน** ... มรดกแห่งชีวิตของมนุษย์

๒๗ ตุลาคม วันมรดกโสตทัศนโลก WORLD DAY FOR AUDIOVISUAL HERITAGE

ยูเนสโก หรือ องค์การการศึกษา วิทยาศาสตร์และวัฒนธรรมแห่งสหประชาชาติ ประกาศให้วันที่ ๒๗ ตุลาคม ของทุกปี เป็นวันมรดกโสตทัศนโลก (World Day for Audiovisual Heritage) นับตั้งแต่ปี พ.ศ.๒๕๔๙ เป็นต้นมา เพื่อรณรงค์ให้ทุกคนตระหนักถึงความสำคัญ ความเปราะบาง เสี่ยงต่อการสูญสลายของสื่อภาพเคลื่อนไหวและสื่อบันทึกเสียงต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นฟิล์มภาพยนตร์ แถบบันทึกภาพโทรทัศน์ กระบอกเสียง จานเสียง แถบบันทึกเสียง ฯลฯ ซึ่งได้ทำหน้าที่บันทึกเรื่องราวอันมีคุณค่าแห่งประวัติศาสตร์มากกว่าร้อยปีแล้ว

โดยไม่คาดคิด เราอาจได้ทั้งภาพอดีต ผ่านการทั้งฟิล์มภาพยนตร์ ทั้งวิดีโอ ทั้งแผ่นเสียง ทั้งสื่อโสตทัศนไป เพราะคิดว่าสิ่งเหล่านี้เป็นเพียงสื่อบันเทิง ทั้งที่จริงแล้วภาพและเสียงที่เคยเห็นเคยได้ยิน เป็นส่วนเติมเต็มประวัติศาสตร์ของมนุษยชาติให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น เป็นส่วนหนึ่งของมรดกทางวัฒนธรรมที่ต้องได้รับการดูแลเก็บรักษาไว้ให้ลูกหลานต่อไป

ดังนั้น วันมรดกโสตทัศนโลกปีนี้ ๒๗ ตุลาคม พ.ศ.๒๕๕๔ อัยารอช้ากับการมีส่วนร่วมและเป็นส่วนหนึ่งของการรณรงค์ให้คนรอบข้างรู้ถึงคุณค่าของสื่อโสตทัศนที่มีอยู่ พร้อมกับนักอนุรักษ์ทั่วประเทศ ซึ่งมีการจัดกิจกรรมวันมรดกโสตทัศนโลกเป็นประจำทุกปี โดยในปีนี้ได้คำขวัญ “มรดกโสตทัศน : ได้ยล ได้ยิน และได้เรียนรู้” (Audiovisual Heritage : See, Hear, and Learn) ทั่วโลกจะพร้อมใจกันประกาศว่า มรดกโสตทัศนนั้น ไม่เพียงแต่ให้สุนทรีระเมื่อได้เห็นและได้ฟัง หากสิ่งที่สำคัญยิ่งไปกว่านั้น คือการได้รู้รากเหง้าตัวตนอันเป็นคุณค่าแท้ของมรดกโสตทัศนของเรา

เตรียมพบกับกิจกรรมวันมรดกโสตทัศนโลกของหอภาพยนตร์ ๒๗ ตุลาคม นี้ ..เชิญชม เชิญฟัง ให้รู้ ที่มา มากกว่าที่เคยรู้..

จดหมายข่าว หอภาพยนตร์

กองบรรณาธิการ: กลุ่มงานประชาสัมพันธ์ บริหารสินทรัพย์ และเทคโนโลยีสารสนเทศ

เจ้าของ: หอภาพยนตร์ (องค์การมหาชน) กระทรวงวัฒนธรรม

๙๔ หมู่ ๓ พุทธมณฑล สาย ๕ นครปฐม ๗๓๑๗๐

โทรศัพท์ ๐-๒๔๘๒-๒๐๑๓-๑๔ โทรสาร ๐-๒๔๘๒-๒๐๑๕ www.fapot.org

จัดพิมพ์ที่: บริษัทรุ่งศิลป์การพิมพ์ (๑๙๗๗) จำกัด ๔๙ ถนนสุขุมวิท ๑๐๑/๑ พระโขนง กรุงเทพฯ ๑๐๒๖๐

จำนวนพิมพ์: ๕,๐๐๐ เล่ม

เลข ISSN : ๒๒๒๘-๙๔๐๒

ขอสงวนลิขสิทธิ์จดหมายข่าว หอภาพยนตร์ ตามพระราชบัญญัติลิขสิทธิ์ พ.ศ.๒๕๓๗

หอภาพยนตร์ (องค์การมหาชน) เป็นสมาชิกของสมาพันธ์หอภาพยนตร์ระหว่างชาติ (Federation de International Archive du Film)

กิจกรรมเดือนกรกฎาคม-สิงหาคม ๒๕๕๔

๕ กรกฎาคม

งานสร้างเสริมสุขภาพศูนย์การแพทย์กาญจนาภิเษก มหาวิทยาลัยมหิดล เข้าชมภาพยนตร์ที่ โรงภาพยนตร์ศรีศาลายา ในโครงการศูนย์สุขภาพ ผู้สูงอายุประจำปี ๒๕๕๔ โดยเดือนนี้จัดขึ้นเป็น ครั้งที่ ๒ ซึ่งจากโครงการดังกล่าวทำให้ผู้เข้าร่วม โครงการหลายคนติดตามและเข้าชมโปรแกรม การฉายภาพยนตร์ของโรงภาพยนตร์ศรีศาลายา อย่างต่อเนื่อง

โครงการเรียนรู้ศิลปวัฒนธรรมผ่านสื่อภาพยนตร์โดย หอภาพยนตร์ร่วมกับ ออล แม็กกาซีน จัดฉาย ภาพยนตร์เรื่อง “โชน” ณ อาคารซีพี ทาวเวอร์

๒๓ กรกฎาคม

ลานดารา - สอาด เปี่ยมพงศ์สานต์

ลานดารา - นฤมล นิลวรรณ

๘-๑๘ กรกฎาคม

หอภาพยนตร์จัดกิจกรรมเทศกาลหนังของเด็กครั้งที่ ๓ โดยนำภาพยนตร์สั้น-ยาว จากทั่วโลก ที่มีเนื้อหาเหมาะสม กับเด็กในแต่ละช่วงวัย มาจัดฉายให้เด็กนักเรียน เยาวชน และผู้ที่สนใจได้รับชม ที่โรงภาพยนตร์ศรีศาลายา หอภาพยนตร์ และอุทยานการเรียนรู้ (TK PARK)

๙ กรกฎาคม

สอาด เปี่ยมพงศ์สานต์ พร้อมด้วย นฤมล นิลวรรณ ให้เกียรติ หอภาพยนตร์ ร่วมประทับรอยพิมพ์มือพิมพ์เท้าเป็นดาวดวงที่ ๑๑๗ และ ๑๑๘ บนลานดารา หลังจากนั้นเป็นการพูดคุย เปิดใจเรื่องต่าง ๆ เกี่ยวกับการแสดงภาพยนตร์ของทั้งสองฉาย ในโรงภาพยนตร์ศรีศาลายา

๒๕ กรกฎาคม

อาจารย์มาลาธิน บุญรัตน์ จากกาญจนาภิเษกวิทยาลัย ช่างทองหลวง นำนักศึกษาแผนกวิชาเครื่องประดับอัญมณี และวิชาช่างทองหลวง เข้าทัศนศึกษาที่หอภาพยนตร์ โดยการชมภาพยนตร์สารคดีและเข้าชมพิพิธภัณฑ์ภาพยนตร์ไทย เพื่อเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจ ในเรื่องของความงามทางศิลปะ คุณค่าของงานศิลปกรรมและวัฒนธรรม และการอนุรักษ์ เพื่อเป็น มรดกของชาติสืบไป

๓ สิงหาคม

อาจารย์และนักศึกษาคณะแพทยศาสตร์ศิริราช พยาบาล มหาวิทยาลัยมหิดล เข้าศึกษาดูงานที่ หอภาพยนตร์ตลอดจนเข้าเยี่ยมชมพิพิธภัณฑ์ ภาพยนตร์ไทย เพื่อศึกษาประวัติความเป็นมาและ ขั้นตอนการผลิตภาพยนตร์ เพื่อนำมาต่อยอดทาง ความคิด และนำมาพัฒนาการผลิตสื่อที่ใช้สำหรับ เผยแพร่ความรู้ทางแพทย์ต่อไป

๔ สิงหาคม

อาจารย์และนักศึกษาคณะนิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต เข้าศึกษาดูงานด้าน การอนุรักษ์ งานดิจิทัล งานห้องสมุด โสตทัศนสถาน และพิพิธภัณฑ์ภาพยนตร์ไทย เพื่อเรียนรู้กระบวนการตั้งแต่การผลิตภาพยนตร์ ตลอดจนการดูแลรักษาฟิล์มภาพยนตร์ ก่อนที่จะนำออกให้บริการเพื่อเป็นประโยชน์ แก่สาธารณชนต่อไป

๒๓ สิงหาคม

จัดฉายภาพยนตร์รำลึกครูเพลง สุรพล สมบัติเจริญ “๑๖ ปีแห่งความหลัง” ในโครงการเรียนรู้ศิลปวัฒนธรรมผ่านสื่อ ภาพยนตร์ดำเนินกิจกรรมโดย หอภาพยนตร์ และ ออล แม็กกาซีน ณ อาคารซีพี ทาวเวอร์

๑๑-๑๔ สิงหาคม

หอภาพยนตร์เข้าร่วมกิจกรรมมหกรรมเฉลิมพระเกียรติ สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ ณ ศูนย์ วัฒนธรรมแห่งประเทศไทย โดยฉายภาพยนตร์ที่ รวบรวมชาวพระราชกรณียกิจ ในสมเด็จพระนางเจ้า สิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ และภาพยนตร์สารคดี “แม่ของแผ่นดิน” เพื่อเทอดพระเกียรติเนื่องในโอกาส พิธีมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา ๗๙ พรรษา

๒๖ สิงหาคม

คณะเจ้าหน้าที่จากหอจดหมายเหตุยะลา เข้าศึกษาดูงาน ด้านการประเมินคุณค่า ฟิล์มภาพยนตร์และสิ่งเกี่ยวเนื่องต่าง ๆ ที่หอภาพยนตร์เก็บรักษาไว้ เพื่อแลกเปลี่ยน เรียนรู้ด้านการบริหารจัดการตลอดจนการให้ บริการแก่สาธารณชน

๒๙ สิงหาคม

อาจารย์นำนักศึกษาคณะมนุษยศาสตร์และ สังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี เข้าศึกษาดูงานพิพิธภัณฑ์ภาพยนตร์ไทย เพื่อรับประสบการณ์ตรงเกี่ยวกับการจัดการ พิพิธภัณฑ์ ซึ่งเป็นวิชาหนึ่งในหลักสูตรการ สอนของปีการศึกษานี้

๓๐ สิงหาคม

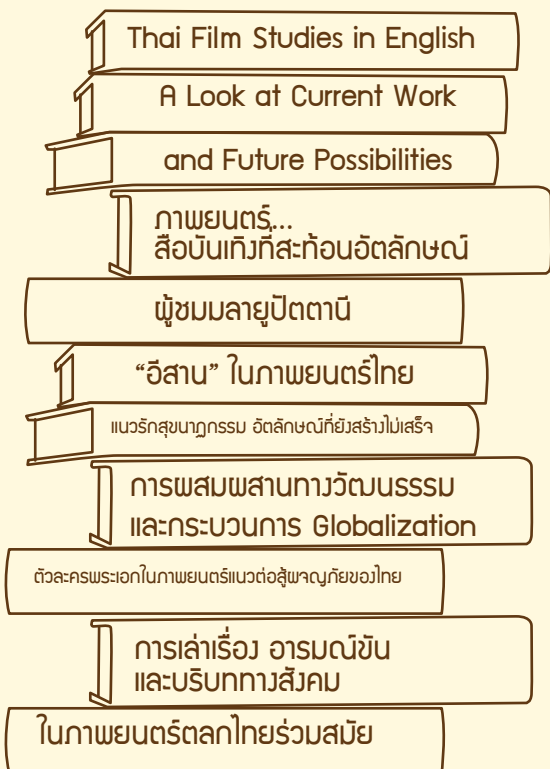
อาจารย์และนักศึกษาสาขาศิลปะ การถ่ายภาพ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล รัตนโกสินทร์ วิทยาลัยเพาะช่าง เข้าเยี่ยมชม พิพิธภัณฑ์ภาพยนตร์ไทย เพื่อบูรณาการความรู้ และสร้างเสริมประสบการณ์ที่ได้จากการ เยี่ยมชมครั้งนี้ เข้ากับหลักสูตรการเรียนการสอน

โครงการ โรงหนังโรงเรียน เดือนกรกฎาคมและสิงหาคม หลังจากเปิดตัวอย่างเป็นทางการ โดยได้รับกระแสตอบรับดี เกินความคาดหมาย โรงเรียนในพื้นที่จังหวัดนครปฐม ให้ความสนใจจำนวนมาก ทั้งระดับอนุบาล ประถมศึกษา และมัธยมศึกษา โดยหอภาพยนตร์มีแผนจะดำเนินโครงการ โรงหนังโรงเรียนนี้ต่อไปทุกปีการศึกษา

๑๒-๑๖ กันยายน ๒๕๕๔

สัปดาห์วิชาการ หอภาพยนตร์

ถึงแม้ว่าในประเทศไทยจะมีสถาบันการศึกษาระดับอุดมศึกษาที่เปิดสอนวิชาด้านภาพยนตร์ แต่หลักสูตรของสถาบันส่วนใหญ่ก็จะเน้นไปที่ด้านงานโปรดักชั่น (Production) โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อจะผลิตบุคลากรมาตอบสนองอุตสาหกรรมภาพยนตร์ ที่นับวันจะยังต้องการความคิดสร้างสรรค์ของคนรุ่นใหม่เพื่อจะปรับเนื้อหาภาพยนตร์ให้สอดคล้องไปกับกลุ่มผู้ชมวัยรุ่น ซึ่งเป็นกลุ่มเป้าหมายหลักของภาพยนตร์ในปัจจุบัน

ในขณะที่วิชาด้านโปรดักชั่นได้รับความสนใจอย่างสูงทั้งจากสถาบันศึกษาและผู้เรียน งานด้านวิชาการภาพยนตร์กลับถูกมองข้ามไป เนื่องด้วยทัศนคติที่มองว่างานวิชาการด้านภาพยนตร์นั้นเป็นหน้าที่ของนักวิชาการ ครูอาจารย์ (รวมทั้งมีความรู้สึกว่าน่าเบื่อแผ่รวมอยู่ด้วย) เท่านั้น โดยไม่มีความเกี่ยวข้องกับงานด้านโปรดักชั่นแต่ประการใด สถาบันศึกษาหลายแห่งจึงพยายามสร้างองค์ความรู้ด้านการปฏิบัติการ และไม่โยงเนื้อหาไปให้เกี่ยวข้องกับด้านวิชาการ จะเห็นได้จากความพยายามที่จะโฆษณาว่าสถาบันศึกษานั้นๆ เน้นเนื้อหาการสอนและความรู้ที่สามารถนำไปใช้ได้จริง โดยมีนัยยะแฝงก็คือ ความรู้ที่ไม่สามารถนำไปใช้ได้จริง สถาบันก็จะไม่สอน

ทัศนคติแบบนี้เป็นสิ่งที่น่าเสียดายเป็นอย่างยิ่ง เพราะได้มองข้ามความสัมพันธ์ของงานวิชาการกับงานด้านโปรดักชั่นอย่างมาก ตัวอย่างที่สามารถชี้ให้เห็นความสัมพันธ์ระหว่างงานวิชาการด้านภาพยนตร์กับงานด้านโปรดักชั่น ซึ่งมักจะถูกมองข้ามไปเสมอๆ เช่น หากคนเขียนบทต้องการจะเขียนบทได้ดี ก็ควรจะมีความรู้ด้านโครงสร้างของบทภาพยนตร์อย่างชัดเจน ซึ่งปัจจุบันนี้มีทฤษฎีเกี่ยวกับเขียนบทมากมาย ซึ่งผู้คิดค้นทฤษฎีเหล่านี้ไม่ได้คิดขึ้นมาจากสภาพสุญญากาศ แต่พวกเขาล้วนศึกษาจากเรื่องเล่า วรรณกรรม รวมทั้งบทภาพยนตร์ที่มาก่อนจำนวนมาก จนเห็นโครงสร้างความคล้ายคลึงและความแตกต่าง แล้วนำมาขยายผลออกมาเป็นทฤษฎีการเขียนบทภาพยนตร์

ถึงแม้ว่าบางทฤษฎีการเขียนบทภาพยนตร์จะเก่าและโบราณไปแล้ว และถูกแทนที่ด้วยทฤษฎีการเขียนบทภาพยนตร์แบบใหม่ๆ ซึ่งมักจะเป็นทฤษฎีที่พัฒนาต่อยอดจากทฤษฎีดั้งเดิม โดยพยายามดัดแปลงแก้ไขข้อผิดพลาดของทฤษฎีดั้งเดิมแล้วเพิ่มเติมสิ่งที่ผู้คิดทฤษฎีคิดว่าสำคัญ การเข้าใจเพียงแต่ทฤษฎีที่นำไปใช้ได้จริงโดยปฏิเสธที่จะศึกษารากฐานที่มาของทฤษฎีเหล่านี้ ก็เปรียบเสมือนการสร้างบ้านโดยไม่ได้นสนใจการตอกเสาเข็มสิ่งที่จะยึดให้บ้านนั้นมั่นคงนั่นเอง

นอกจากนี้ อีกด้านหนึ่ง งานวิชาการภาพยนตร์ ก็ยังเป็นสาขาวิชาแบบสหวิทยาการ (Interdisciplinary) หมายถึงสาขาวิชาที่เปิดกว้างมากพอที่จะสามารถเชื่อมโยงกับความรู้จากศาสตร์แขนงอื่นๆ มาประยุกต์ใช้ศึกษาสื่อภาพยนตร์ โดยมอง

ว่าภาพยนตร์เป็นส่วนหนึ่งของวัฒนธรรมประชานิยม (ไม่เกี่ยวกับนโยบายทางการเมืองแต่อย่างใด แต่เป็นคำไทยใช้แทนคำว่า Popular Culture) การศึกษาภาพยนตร์จึงหมายถึงการศึกษาวัฒนธรรมหนึ่งของสังคม ซึ่งเราสามารถใช้ทฤษฎีด้านสังคมศาสตร์ รัฐศาสตร์ มานุษยวิทยา ประวัติศาสตร์ สตรีนิยม ฯลฯ มาศึกษาสื่อภาพยนตร์ได้

การศึกษามหาชนในฐานวัฒนธรรมประชานิยมจะเป็นการศึกษาที่มีรากฐานแนวคิดที่ว่า ภาพยนตร์แต่ละเรื่องล้วนสร้างขึ้นในสังคมใดสังคมหนึ่ง อิทธิพลทางความคิดของสังคมนั้นๆ จึงแทรกซึมไปในเนื้อหาของภาพยนตร์โดยที่ผู้กำกับจะรู้ตัวหรือไม่รู้ตัวก็ตาม ดังนั้น หากเราต้องการศึกษาสังคมใดสังคมหนึ่งจะผ่านมุมมองด้านไหนก็ตาม ผู้ศึกษาก็สามารถจะศึกษาผ่านสื่อภาพยนตร์ที่สร้างขึ้นในสังคมนั้นๆ ได้

สถาบันหนังไทย ในสังกัดของหอภาพยนตร์ (องค์การมหาชน) ซึ่งมีหน้าที่หลักในการพัฒนาองค์ความรู้สาขาวิชาภาพยนตร์ และสนับสนุนการศึกษาภาพยนตร์ไทย จึงได้จัดงานสัปดาห์วิชาการหอภาพยนตร์ขึ้น ระหว่างวันที่ ๑๒ – ๑๖ กันยายน ศกนี้ เพื่อหวังจะกระตุ้นให้สังคมไทยได้เห็นความสำคัญของงานวิชาการด้านภาพยนตร์ โดยรายละเอียดของสัปดาห์วิชาการหอภาพยนตร์ มีดังนี้

วันจันทร์ที่ ๑๒ กันยายน เวลา ๙.๐๐ – ๑๗.๐๐ น. สถาบันหนังไทยจะจัดงานประชุมวิชาการ โดยนอกจากจะมีการนำเสนองานวิจัยวิชาการด้านภาพยนตร์ ทางหอภาพยนตร์ฯ ยังได้รับเกียรติจาก Adam Knee ผู้ช่วยศาสตราจารย์ด้านภาพยนตร์ ซึ่งสนใจศึกษาภาพยนตร์ไทยมากกว่า ๑๐ ปี จะให้เกียรติเป็นวิทยากรหลัก (Keynote Speaker) บรรยายเปิดการประชุม ในหัวข้อ “Thai Film Studies in English: A Look at Current Work and Future Possibilities” หรือ “การศึกษาภาพยนตร์ไทยในภาษาอังกฤษ : แลดูงานศึกษาในปัจจุบัน และความเป็นไปได้ในอนาคต” (มีล่ามแปลภาษาอังกฤษเป็นภาษาไทย)

และในวันเดียวกัน จะมีการจัดเสวนาเชิงวิชาการ เรื่อง “โลกคู่ขนานของวิชาการกับโปรดักชั่น” ซึ่งหอภาพยนตร์ได้รับเกียรติจากอโนชา สุวิชากรพงศ์ และ จักรวาล

นิลธำรงค์ ทั้งคู่เป็นผู้กำกับภาพยนตร์อิสระ (จักรวาลเป็นอาจารย์ประจำคณะวารสารศาสตร์และสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์) ที่จะมาเล่าถึงอิทธิพลของงานวิชาการด้านภาพยนตร์ที่มีต่อผลงานภาพยนตร์ของทั้งคู่

ส่วนวันอังคารที่ ๑๓ ถึงวันพฤหัสบดีที่ ๑๕ กันยายน สถาบันหนังไทยจะเปิดอบรมเชิงปฏิบัติการเรื่องการอนุรักษ์ภาพยนตร์ ซึ่งปัจจุบันนี้ ไม่มีสถาบันการศึกษาในประเทศไทยเปิดหลักสูตรการอนุรักษ์ภาพยนตร์นี้เลย สถาบันหนังไทยจึงถือโอกาสเปิดการอบรมนี้ขึ้นมาเป็นการนำร่อง เพื่อหวังจะสร้างบุคลากรด้านการอนุรักษ์ภาพยนตร์ให้มากขึ้น โดยผู้อบรมจะได้เรียนรู้กระบวนการอนุรักษ์ภาพยนตร์ในทุกขั้นตอน และจะลงลึกปฏิบัติในเรื่องของการซ่อมรักษาฟิล์มภาพยนตร์

วันศุกร์ที่ ๑๖ กันยายน จะเป็นกิจกรรม Masterclass ครั้งที่ ๒ โดยครั้งนี้ สถาบันหนังไทยได้รับเกียรติจากอาทิพย์ อัสสรัตน์ ผู้กำกับภาพยนตร์อิสระรุ่นใหม่ เจ้าของผลงานเรื่อง **Wonderful Town** ซึ่งสามารถกวาดรางวัลสำคัญๆ จากเวทีเทศกาลภาพยนตร์นานาชาติมากมาย ไม่ว่าจะเป็น New Current (ภาพยนตร์ยอดเยี่ยม จากผู้กำกับหน้าใหม่) จากเทศกาลภาพยนตร์ปูซาน และ Tiger Award (ภาพยนตร์ยอดเยี่ยมของผู้กำกับหน้าใหม่) จากเทศกาลภาพยนตร์รีโอเดอเนโรตาม รวมทั้งยังได้รับรางวัลภาพยนตร์ยอดเยี่ยมจากการประกวดสุพรรณหงษ์ทองคำอีกด้วย อาทิพย์ยังได้รับรางวัลศิลปาธรสาขาภาพยนตร์ประจำปี พ.ศ.๒๕๕๔ ในงานนี้อาทิพย์จะมาบอกเล่าความคิดที่อยู่เบื้องหลังการสร้างสรรค์งานของเขาในแต่ละชิ้น

สถาบันหนังไทยมีความคาดหวังเป็นอย่างยิ่งที่จะให้กิจกรรมข้างต้นนี้ได้มีส่วนบุกเบิกให้การศึกษาภาพยนตร์ในประเทศไทยมีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น และจะมีส่วนช่วยผลักดันให้สังคมไทยได้เล็งเห็นว่าสื่อภาพยนตร์นั้นมีสถานะเป็นได้มากกว่าแค่สื่อบันเทิงไร้สาระราคาถูก ที่คุณค่าของมันจะหมดไปเมื่อไม่สามารถทำกำไรให้นายทุนได้อีกแล้ว

สอบถามรายละเอียดเพิ่มเติมได้ที่ หอภาพยนตร์ (องค์การมหาชน)
หมายเลข ๐๒-๔๘๒-๒๐๐๓ ต่อ ๑๑๑ หรือ
thaifilmarchive@gmail.com หรือ http://www.fapot.org

วันหนึ่งบ้าน ครั้งที่ ๕

หนึ่งบ้าน บันทึก ความรัก
หนึ่งบ้าน บันทึก ความทุกข์
หนึ่งบ้าน บันทึก ความสุข
หนึ่งบ้าน บันทึก ประวัติศาสตร์
หนึ่งบ้าน บันทึก ...โลก

นับตั้งแต่มีการคิดค้นการถ่ายภาพขึ้นมาสำเร็จเมื่อราวปี พ.ศ. ๒๓๖๙ กล่าวได้ว่านั่นเป็นการปฏิวัติการสื่อสารสำคัญของมนุษย์ เพราะแต่เดิมมีการสื่อสารด้วยภาพโดยเฉพาะการเขียนภาพ เป็นเรื่องของชนชั้นสูง แต่การถ่ายภาพซึ่งเป็นประดิษฐ์กรรมทางวิทยาศาสตร์ ทำให้ทุกคนมีสิทธิ์เป็นเจ้าของภาพ การถ่ายภาพจึงแพร่หลายอย่างรวดเร็ว พร้อมๆกับการเปลี่ยนแปลงของโลกยุคปฏิวัติอุตสาหกรรม เกิดชนชั้นผู้ใช้แรงงานและชนชั้นกลาง การเกิดสังคมเมือง ชนชั้นชาวไร่ชาวนาที่อพยพเข้าไปเป็นชนชั้นแรงงานในเมือง ภาพถ่าย กลายเป็นสื่อสายสัมพันธ์ระหว่างคนในครอบครัวที่ต้องพลัดพรากจากกัน การถ่ายภาพ การสะสมรูปถ่ายกลายเป็นงานอดิเรกที่มนุษย์นิยมมากที่สุดกว่างานอดิเรกอื่นใด

เมื่อการถ่ายภาพหนึ่งได้รับการพัฒนาต่อไปเป็นการถ่ายภาพเคลื่อนไหว คือ ภาพยนตร์ นอกจากภาพยนตร์จะเติบโตเป็นอุตสาหกรรมมหาศาลที่ใหญ่โตที่สุดในศตวรรษที่ ๒๐

แล้ว การถ่ายภาพยนตร์ยังกลายเป็นงานอดิเรกที่มนุษย์นิยมมากเช่นกัน แม้ว่าจะไม่มากเท่าการถ่ายภาพนิ่ง ภาพยนตร์ทำหน้าที่บันทึกเรื่องราวต่างๆ แทบจะทุกซอกทุกมุมของโลก ทำให้เราได้เห็นโลกโดยไม่ต้องไปในสถานที่จริง และยังเก็บไว้ได้เหมือนกับสมุดบันทึกความทรงจำ บันทึกเหตุการณ์ บันทึกภูมิภาคที่เราได้ไป ที่เราได้อยู่อาศัย สามารถบอกถึงความเปลี่ยนแปลงได้นับหลายร้อยปี และเพียงแค่มองที่เราก็ได้ความรู้ความบันเทิงมากมายจากหนึ่ง

การถ่ายภาพยนตร์เป็นงานอดิเรก หรือบางที่เรียกว่า ภาพยนตร์สมัครเล่น เป็นภาพยนตร์ซึ่งถ่ายและฉายดูเล่นกันในครอบครัว จึงเรียกว่าหนังครอบครัวหรือหนึ่งบ้าน หรือหากกว้างกว่านั้น อาจทำฉายดูกันระหว่างญาติมิตร หรือในหมู่สมาชิกที่นิยมเล่นภาพยนตร์ด้วยกัน

หนึ่งบ้านหรือหนังสมัครเล่นนี้ เริ่มเล่นกันมาตั้งแต่เมื่อแรกมีภาพยนตร์ เมื่อบริษัทผู้ผลิตอุปกรณ์เช่นกล้องถ่ายหรือเครื่องฉาย ผลิตอุปกรณ์ขนาดเล็กพกง่าย และราคาไม่แพง ออกจำหน่ายสำหรับเล่นในครัวเรือน

ในประเทศไทยภาพยนตร์สมัครเล่น เริ่มเป็นที่นิยมในสมัยรัชกาลที่ ๖ เมื่อมีผู้ส่งภาพยนตร์ขนาดเล็กสำหรับครอบครัวเข้ามาจำหน่ายและเป็นที่นิยมมากขึ้นเมื่อมีผู้ผลิตภาพยนตร์ขนาด ๑๖ มม. ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๔๖๖ ต่อมาในรัชกาลที่ ๗ พระบาทสมเด็จพระปกเกล้าฯ ทรงมีพระราชนิยมในภาพยนตร์สมัครเล่นอย่างยิ่ง ทรงเป็นนักถ่ายภาพยนตร์สมัครเล่น และโปรดให้จัดตั้งภาพยนตร์สมัครเล่นแห่งสยามขึ้น

เมื่อปี พ.ศ. ๒๔๗๓ สมาชิกมีทั้งเจ้านายทั้งฝ่ายหน้าฝ่ายใน ขุนนางและพ่อค้า คหบดี ทั้งชายหญิง ชาวไทยและชาวต่างชาติ ต่อมาปีพ.ศ. ๒๔๗๕ มีการผลิตฟิล์มภาพยนตร์ขนาดเล็ก ๘ มม. ออกจำหน่าย กล้องและอุปกรณ์มีราคาถูก มีผู้นิยมเล่น ภาพยนตร์สมัครเล่นหรือภาพยนตร์ครอบครัวกันขนานใหญ่ โดยเฉพาะหลังสงครามโลกครั้งที่ ๒ จนกระทั่งเมื่อมีกล้องวิดีโอออกมาแพร่หลายในตลาดราวปี พ.ศ. ๒๕๒๐ เป็นต้นมา ภาพยนตร์สมัครเล่นในครอบครัวจึงซบเซาไป แต่ก็มิวิดีโอเข้ามาแทนที่ และกลับปรากฏว่ายังเป็นที่ยินิยมแพร่หลายมากขึ้น เพราะค่าใช้จ่ายถูกลงมาก การถ่ายทำก็สะดวกง่ายดายรวดเร็วมาก

หนึ่งบ้านนอกจากทำเพื่อความบันเทิงกันในครอบครัวแล้วผลพลอยได้อีกส่วนก็คือความรู้และบันทึกความทรงจำ หรือเหตุการณ์ในสมัยก่อนซึ่งท่านไม่เคยเห็น เช่น เหตุการณ์น้ำท่วมกรุงเทพฯ ปี พ.ศ. ๒๔๘๕ ที่คุณแท้ประกาศุฒิสาร ศิลปินแห่งชาติถ่ายไว้ หนึ่งบ้านพระยา-อนุรักษราชมณเฑียร (ก๊าด วัชรทัต) ท่านได้บันทึกเหตุการณ์พระราชกรณียกิจของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว พระเจ้าลูกยาเธอ และบันทึกบุตรชายฝาแฝดของท่านคุณแก้วขวัญ และคุณขวัญแก้ว ตั้งแต่แรกเกิดจนเติบโต หนึ่งบ้านของ พล.อ.ชาติชาย ชุณหะวัณ อดีตนายกรัฐมนตรี สมัยที่ท่านรับราชการในตำแหน่งเอกอัครราชทูตไทยประจำประเทศต่างๆ ในอเมริกาใต้และยุโรปนานหลายปี ท่านได้ถ่ายหนึ่งบ้านประเภทท่องเที่ยวและกิจกรรมในครอบครัวไว้อีกจำนวนหนึ่ง หนึ่งบ้าน

พล.อ.หะริน หงสกุล อดีตประธานรัฐสภา ท่านได้ถ่ายบันทึกกิจกรรมในครอบครัว เช่น การเดินทางท่องเที่ยวไปตามสถานที่ต่างๆ ทั่วโลก งานพิธีในครอบครัว เช่น พระราชพิธีแห่ช้างเผือกเข้าสู่วังในรัชกาลปัจจุบัน พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงผนวช นอกจากนี้ยังมีผู้ที่ทำหนึ่งบ้านอีกมากมายหลายท่านที่หนึ่งของท่านมีประโยชน์ต่อบ้านเมือง

งานหนึ่งบ้านโลกเกิดขึ้นครั้งแรกเมื่อปี พ.ศ. ๒๕๔๔ เป็นงานที่เปิดโอกาสให้บุคคลทั่วไปได้นำภาพยนตร์ที่ตัวเองถ่ายไว้ดูเล่นกันในครอบครัว มาแบ่งปันเผยแพร่ให้คนอื่นได้ดูกัน สำหรับในประเทศไทยงานเทศกาลหนึ่งบ้านเกิดขึ้นครั้งแรกเมื่อปี พ.ศ. ๒๕๔๓ ด้วยหอภาพยนตร์ได้เล็งเห็นความสำคัญของการอนุรักษ์หนึ่งบ้าน เพราะถือว่าเป็นการบันทึกประวัติศาสตร์อย่างหนึ่ง เราจะได้เห็นวิวัฒนาการของยุคสมัย ภูมิประเทศ การแต่งกาย ผู้คน รถรา บ้านเรือน ล้วนแล้วแต่มีความสำคัญในแง่ของประวัติศาสตร์ และหนึ่งบ้านยังเต็มไปด้วยความรู้สึกและจิตวิญญาณที่บริสุทธิ์ของทั้งผู้ถ่ายและผู้ถูกถ่าย เพราะนอกจากจะมีคุณค่าทางประวัติศาสตร์แล้วยังเปี่ยมไปด้วยคุณค่าด้านจิตใจ จึงไม่ยากให้หนึ่งบ้านสูญหายไปกับกาลเวลา

พระเจ้าช้างเผือก

THE KING OF THE WHITE ELEPHANT

อมตะศิลป์สันติภาพ

เรียบเรียงโดย สันตุสวัชต์ ยอดบางเตย

ตีพิมพ์ครั้งแรกในหนังสือ สื่อกับสังคม ปี ๒๕๕๓

ภาพยนตร์เรื่อง พระเจ้าช้างเผือก (The King of the White Elephant) บทประพันธ์และอำนวยการสร้างโดย ท่านปรีดี พนมยงค์ ทั้งที่เป็นนวนิยายและภาพยนตร์อุบัติขึ้นในปี พ.ศ.๒๔๘๓ ท่ามกลางกระแสมหาสงครามซึ่งเริ่มปะทุขึ้นในยุโรปเมื่อปี พ.ศ.๒๔๘๑ ชัยชนะของฝ่ายอักษะในช่วงแรก ทำให้ลัทธินาซี-ฟาสซิสต์ แพร่เข้าสู่เอเชีย

กล่าวสำหรับสยามประเทศเอง ซึ่งเวลานั้นได้เปลี่ยนชื่อเป็นไทยแลนด์แล้ว ผู้นำรัฐบาลและคณะรัฐมนตรีส่วนหนึ่งเกิดความเลื่อมใสในลัทธิของฝ่ายอักษะ ทำให้กระแสลัทธิเชื้อชาตินิยมและลัทธิคลั่งชาติ ฝักใฝ่สงคราม แพร่หลายในสังคมสยามยุคนั้น

ท่านปรีดี ฯ ในฐานะเป็นผู้บริหารคนหนึ่งในคณะรัฐบาล ได้พยายามทุกวิถีทางที่จะต้านทานกระแสการฝักใฝ่สงคราม อาทิ ในฐานะที่เป็นผู้ประสานการมหาวิทยาลัยวิชาธรรมศาสตร์และการเมือง ท่านปรีดี ฯ ได้พยายามชี้แจงแสดงเหตุผลยับยั้งมิให้นักศึกษามหาวิทยาลัยวิชาธรรมศาสตร์และการเมืองเดินขบวนเรียกร้องดินแดนอินโดจีนคืนจากฝรั่งเศส แต่ไม่สำเร็จ ทั้งยังคัดค้านมิให้รัฐสภาเปลี่ยนชื่อประเทศจากสยามเป็นไทยแลนด์ แต่ก็ไม่เป็นผลสำเร็จเช่นกัน นอกจากนี้ยังได้ผลักดันให้บัญญัติกฎหมายว่าด้วยความเป็นกลางขึ้นในปี พ.ศ.๒๔๘๒

พระเจ้าช้างเผือก ก็เป็นความพยายามหนึ่งในวิถีทางดังกล่าว เพื่อให้บรรลุปเป้าหมายแห่งความเป็นกลางและสันติภาพ ทั้งในเวทีสยามและเวทีสากล

อย่างไรก็ตาม นวนิยายอิงประวัติศาสตร์ไทยเรื่องนี้มิได้แสดงทัศนคติสันติภาพของท่านปรีดีฯ เพียงด้านเดียวเท่านั้น กล่าวได้ว่านวนิยายเรื่องนี้ได้แสดงจุดยืน “สงครามและสันติภาพ” อันเป็นสองด้านของเหรียญเดียวกันของท่านปรีดี ฯ ไว้อย่างชัดเจน

แน่นอนสำหรับท่านปรีดีฯ สันติภาพหรือสภาวะที่ปราศจากสงครามเป็นภาวะที่พึงปรารถนาที่สุด ดังที่ท่านสรุปไว้ในตอนอวสานของภาพยนตร์ ว่า นตลี สนติปรี สุขั สันติภาพ คือความสุขสูงสุดของมนุษยชาติ

แต่เมื่อสงครามเป็นสิ่งที่หลีกเลี่ยงไม่ได้ จุดยืนของท่านปรีดี ฯ ที่แสดงไว้อย่างชัดเจนในนวนิยายเรื่องนี้คือ จะต้องต่อต้านผู้รุกรานอย่างถึงที่สุด คือท่านยังเชื่อในสงครามเพื่อความเป็นธรรม (Just War) ในขณะเดียวกันก็พยายามจำกัดวงของสงครามมิให้กระทบต่อประชาชน แม้จะเป็นประชาชนของฝ่ายผู้รุกรานก็ตาม ทั้งนี้เพราะท่านปรีดี ฯ เชื่อว่า ประชาชนทุกค่ายล้วนรักชีวิต ปรารถนาสันติภาพ สงครามเกิดจากผู้นำเพียงไม่กี่คนที่กระหายอำนาจ

ท่านปรีดี ฯ ได้เขียนไว้ในคำนำนวนิยายในการจัดพิมพ์ครั้งแรกดังนี้

‘นวนิยายเรื่อง พระเจ้าช้างเผือก นี้มีพื้นเรื่องมาจากเลี้ยวหนึ่งของประวัติศาสตร์ไทยอันเป็นที่รู้จักกันดี คือ การรุกรานของประเทศเพื่อนบ้าน ซึ่งมักจะยกเรื่องช้างเผือกจำนวนไม่กี่เชือกมาบังหน้า แต่แท้ที่จริงก็เพื่อขยายบาปและมีอานภาพส่วนตัว ความปราชัยของเจ้าผู้ครองนครที่เปี่ยมไปด้วยความทะเยอทะยาน กระหายอำนาจ ก้าวร้าว ในการต่อสู้ตัวต่อตัวกับขุนศึกของไทยที่ยิ่งใหญ่และเพียบพร้อมด้วยคุณธรรมอันสูงส่ง ชัยชนะอันเด็ดขาดของธรรมะเหนืออำนาจการปฏิบัติตามกฏมรรธรมและเมตตาธรรมอันปรากฏในคำสอนของสมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ซึ่งแม้กาลเวลาจะล่วงเลยมากกว่าสองพันสี่ร้อยปี ก็ยังคงเป็นประดุจประทับแห่งความกรุณาที่ฉายแสงนำทางจิตใจของมนุษยชาติทั้งมวลให้หลุดพ้นจากความหายนะ’

พระเจ้าช้างเผือก เป็นการจำลองเรื่องราวในสมัยโบราณกาลของบรรดาประเทศแถบตะวันออก ยุคที่คนทั้งชาติจะลุกฮือขึ้นจับอาวุธเพียงแค่ว่าพระเจ้าแผ่นดินมีบัญชา โดยไม่จำเป็นต้องรู้สาเหตุนอกจากจะต้องปฏิบัติตามบัญชานั้น อาณาประชาราษฎร์เหล่านั้นแหละที่ปัจจุบันได้พบกับแสงสว่างจากคำสอนของสมเด็จพระพุทธองค์ และได้ตระหนักถึงความผิดพลาดโง่เขลาของบรรพบุรุษ พวกเขาได้خابซึ่งถึงการให้อภัย และการลืมเรื่องราวในอดีตกาลและไม่ว่าจะเป็นผู้ถูกรุกราน ผู้รุกราน ผู้ชนะหรือผู้แพ้ ได้หันมาร่วมมือกันด้วยความรักสมัครสมานฉันท์พี่น้อง ช่วยกันทำงานเพื่อความผาสุกร่วมกันของมนุษยชาติทั้งปวง

เนื้อเรื่องกล่าวถึงพระเจ้าแผ่นดินซึ่งครองกรุงอโยธยา เมื่อ ๔๐๐ ปีที่แล้ว พระองค์ทรงปกป้องราชอาณาจักรด้วยพระแสงดาบ และทรงเสี่ยงพระองค์เพื่ออาณาจักรด้วยพระแสงดาบ โดยที่แผ่นดินนี้อุดมไปด้วยช้างจำนวนมาก และในจำนวนนี้ช้างเผือกได้รับการยกย่องว่าเป็นช้างที่มีคุณค่า

เป็นมงคลประเสริฐสุด ดังนั้นประหารราษฎรจึงพร้อมใจกันให้สมญาแก่ผู้กล้าหาญของตนว่า “พระเจ้าช้างเผือก” พระเจ้าช้างเผือกมีพระนามจริงว่า จักรา พระองค์มิได้ทรงชื่นชมต่อความหุรหุราโอ้อ่าของพระราชสำนักแต่อย่างใด แต่ทรงอุทิศพระองค์เองเพื่อประโยชน์สุขของชาติบ้านเมือง พระเจ้าจักราทรงกล้าหาญยิ่งในการรบ แต่ทรงรักสันติภาพ นวนิยาย

เรื่องนี้จึงเขียนขึ้นเพื่ออุทิศให้แก่ “สันติภาพ” เพราะ “ชัยชนะแห่งสันติภาพนั้นมิได้มีชื่อเสียงบรรลือนามน้อยไปกว่าชัยชนะแห่งสงครามแต่อย่างใด”

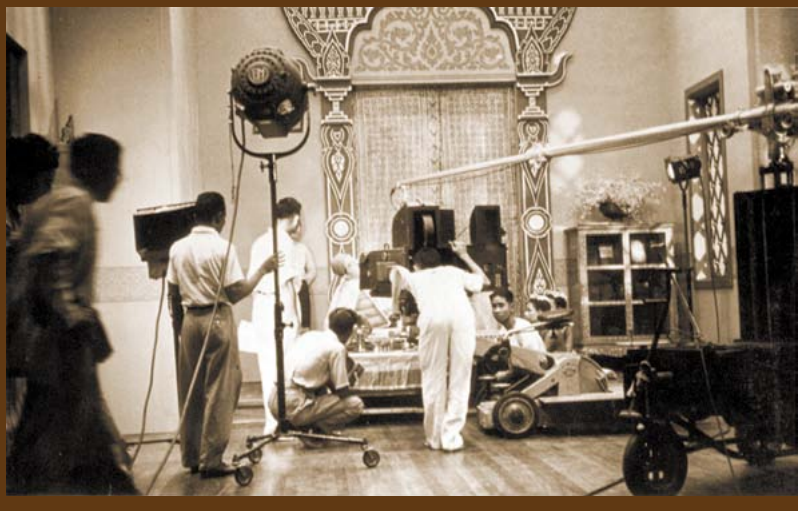
ท่านผู้หญิงพูนศุข พนมยงค์ ได้เขียนคำนำของมูลนิธิปรีดี พนมยงค์ เมื่อวันที่ ๑๑ พฤษภาคม ๒๕๓๓ ในคราวที่สมาคมธรรมศาสตร์ในลอนดอนได้จัดพิมพ์นวนิยายเรื่อง พระเจ้าช้างเผือก The King of the White Elephant อีกครั้งในต้นฉบับเดิมภาษาอังกฤษ และฉบับแปลเป็นภาษาไทย เพื่อร่วมฉลองในวาระครบรอบ ๔๕ ปี วันสันติภาพไทย วันที่ ๑๖ สิงหาคม พ.ศ.๒๔๘๘ ดังนี้

‘พระเจ้าช้างเผือกเป็นงานเขียนเชิงนวนิยายเล่มแรก และเล่มเดียวของนายปรีดี พนมยงค์ และดูเหมือนจะเป็นนวนิยายไทยเล่มแรกที่เขียนต้นฉบับเป็นภาษาอังกฤษด้วย’

ท่านปรีดี ฯ ไม่ใช่นักเขียนนวนิยาย และมีการกิจการงานบ้านเมืองที่ต้องรับผิดชอบใหญ่หลวงอยู่มากมาย แต่กระนั้นก็ยังมีความอดทนสละเวลาที่ไม่ว่างเขียนนวนิยายอิงประวัติศาสตร์เรื่องนี้ขึ้นมาจากจินตนาการ

เป็นที่แน่ชัดว่าท่านปรีดี ฯ มิได้เขียนเรื่องนี้เพื่อความบันเทิงเริงรมย์ หากเพื่อการสื่อทัศนคติอันเกี่ยวกับสันติภาพ โดยเห็นว่าสันติภาพนั้นเป็นของที่มีคุณค่า และหาได้ยากอันจะไดมาก็ด้วยการต่อสู้ในสงครามที่ชอบธรรมเท่านั้น ท่านปรีดี ฯ ได้แสดงทัศนคติดังกล่าวไว้อย่างชัดเจนในเรื่องพระเจ้าช้างเผือกว่า ‘เรามีได้ต่อสู้กับประชาชนหงสา แต่เราต่อสู้กับการรุกราน’ และจบเรื่องด้วยพุทธภาษิตที่ว่า “นตลี สนติปรี สุขั” ไม่มีสุขอื่นเสมอด้วยสันติภาพ

ท่านปรีดี ฯ เขียนนวนิยายเรื่องนี้ขึ้น ในขณะที่ดำรงตำแหน่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังระหว่างปี พ.ศ. ๒๔๘๒ – ๒๔๘๓ ภายหลังการไปเยือนยุโรป สหรัฐ และญี่ปุ่นในปี พ.ศ.๒๔๗๘ ซึ่งเมื่อกลับมาประเทศไทยก็ได้ผลักดันให้มีกฎหมายว่าด้วยความเป็นกลางขึ้นในปี ๒๔๘๒ นวนิยายเรื่องนี้เขียนขึ้นเพื่อเตือนให้ตระหนักถึงภัยของมหาสงครามซึ่งกำลังใกล้เข้ามาตลอดจนความจำเป็นที่ประเทศไทยจะต้องเตรียมพร้อมที่จะเผชิญกับการรุกราน ท่านปรีดี ฯ ได้ใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อความคิดไปยังชนชั้นนำของไทยและของประเทศเพื่อนบ้านในขณะนั้น

การเขียนนวนิยายและการสร้างภาพยนตร์ได้แล้วเสร็จภายในเวลาไม่ถึงหนึ่งปี ภาพยนตร์เรื่อง พระเจ้าช้างเผือก ซึ่งเป็นภาพยนตร์เสียงภาษาอังกฤษในฟิล์ม ได้นำออกฉายทั้งในประเทศและในประเทศใกล้เคียงก่อนที่สงครามในเอเชียแปซิฟิกจะอุบัติขึ้นเล็กน้อย”

ภาพยนตร์เรื่อง พระเจ้าช้างเผือก จากบทประพันธ์และอำนวยการสร้าง โดย ปรีดี พนมยงค์ สันต์ วสุธาร กำกับการแสดง หลวงสุขุมขนัยประดิษฐ์ โจ สุวรรณทัต ปรีดี พนมยงค์ ผู้ช่วยกำกับประสาธ สุขุม A.S.C. ถ่ายภาพ พระเจนดุริยางค์ กำกับดนตรี แดง คุณะดิกล บทเจรจา ชามู บุนนาค บันทึกเสียง บำรุง แนวพานิช ตัดต่อ หม่อมเจ้ายาใจ จิตรพงศ์ กำกับศิลป์ วงศ์ แสนศิริพันธ์ ควบคุมโฆษณา พระยาเทวาธิราช ที่ปรึกษาพระราชพิธีและเครื่องแต่งกาย โรงถ่ายไทยฟิล์ม กรุงเทพฯฯ ผู้ผลิต ถ่ายทำที่โรงถ่ายไทยฟิล์ม หุ่นหามาเม และจังหวัดแพร่

ผู้แสดง เรณู กฤตยากร แสดงเป็น พระเจ้าจักรา สุวัฒน์ นิลเสน แสดงเป็น สมุหราชมนเฑียร หลวงศรีสุรางค์ แสดงเป็น สมุหกลาโหม แห่งอยุธยา ไพริน นิลเสน แสดงเป็น เรณู ธิธาสุมุหราชมนเฑียร นิตย มหากนก แสดงเป็น เจ้าเมืองกานบุรี ประดับ ระบิลวงศ์ แสดงเป็นพระเจ้าหงสา ไวฑูรย์ ว.พิทักษ์ แสดงเป็น เจ้าชายบุเรง หลวงสมัครนันทพล แสดงเป็น อัครมหาเสนาบดี ประสาน ศิริพิเทศ แสดงเป็นสมุหราชมนเฑียรหงสา มัลลย์ รักตประจิตต์ แสดงเป็น ราของครักษ์ หลวงวิลาศ ปรีวัตร แสดงเป็นประชาชนวัยชราชาวหงสา

ภาพยนตร์เรื่อง พระเจ้าช้างเผือก ต้นฉบับเดิมที่นำออกฉายครั้งแรกเมื่อวันที่ ๔ เมษายน พ.ศ.๒๔๘๔ พร้อมกัน ณ โรงภาพยนตร์ในสามเมืองซึ่งห่างกันคนละซีกโลก คือ สิงคโปร์ นิวยอร์ก และโรงภาพยนตร์ศาลาเฉลิมกรุง หลังจากนั้นได้หายไปจากประเทศไทย ฟิล์มเนกาตีฟต้นฉบับภาพยนตร์สูญไปในเพลิงที่ไหม้เรือนเก็บฟิล์มภาพยนตร์ในโรงถ่ายภาพยนตร์ทหารอากาศ หุ่นหามาเมระหว่างสงคราม แต่ยังมีโชคที่ที่ท่านปรีดี ฯ ได้จดทะเบียนลิขสิทธิ์ภาพยนตร์นี้ในสหรัฐอเมริกา ซึ่งตามกฎหมายลิขสิทธิ์ของสหรัฐอเมริกา ผู้จดทะเบียนจะต้องส่งภาพยนตร์ ๑ ชุด ไปเก็บไว้เป็นหลักฐานที่หอทะเบียนในหอสมุดรัฐสภา กรุงวอชิงตัน นอกจากนี้ท่านยังส่งฟิล์มภาพยนตร์อีกสำเนาหนึ่งไปฉายในสวีเดน

หอสมุดรัฐสภา กรุงวอชิงตัน สหรัฐอเมริกา ได้พิมพ์ถ่ายทอดฟิล์มภาพยนตร์ พระเจ้าช้างเผือก จากขนาด ๓๕ มิลลิเมตร ย่อลงเป็นฟิล์มขนาด ๑๖ มิลลิเมตรเพื่ออนุรักษ์ไว้ แม้ว่าทาลายฟิล์มสำเนา ๓๕ มิลลิเมตรเดิมซึ่งเสื่อมสภาพ ไม่สามารถเก็บไว้ได้ต่อไป

ส่วนสำเนา ๓๕ มิลลิเมตรที่ประเทศสวีเดนนั้น ปรากฏว่าไป

ตกอยู่ที่สถานเอกอัครราชทูตไทยและต่อมาเมื่อมีการค้นพบในราวปี ๒๕๑๒ ท่านปรีดี ฯ ซึ่งเวลานั้นได้ลี้ภัยทางการเมืองไปพำนักอยู่ที่กรุงปารีส ประเทศฝรั่งเศส ได้นำฟิล์มสำเนานั้นไปจัดพิมพ์ขึ้นใหม่ โดยย่อลงเป็นฟิล์ม ๑๖ มิลลิเมตร และตัดต่อให้สั้นลงเหลือเพียงประมาณ ๑ ชั่วโมง จากเดิมซึ่งยาวประมาณ ๑ ชั่วโมงครึ่ง และท่านได้นำออกฉายเผยแพร่ให้นักเรียนไทยในฝรั่งเศสชม

จนกระทั่งปี พ.ศ.๒๕๒๓ ได้มีการนำฟิล์มภาพยนตร์สำเนา ๑๖ มิลลิเมตร ของท่านปรีดี ฯ เข้ามาในประเทศไทย และจัดฉายสู่สาธารณชนอีกครั้ง หลังจากออกฉายครั้งแรกเมื่อ ๓๙ ปีก่อนหน้า และนับจากนั้นได้รับการนำออกฉายเป็นระยะๆ ทำให้อุณหภูมิไทยเริ่มรู้จักภาพยนตร์เรื่องนี้

ปี พ.ศ.๒๕๓๖ หอภาพยนตร์แห่งชาติ กรมศิลปากร ซึ่งเพียรพยายามติดต่อขอสำเนาฟิล์มภาพยนตร์ ๑๖ มิลลิเมตร จากหอสมุดรัฐสภาสหรัฐอเมริกามาเป็นเวลาหลายปี ก็ได้รับความเอื้อเฟื้อจากหอภาพยนตร์แห่งชาติ ประเทศญี่ปุ่น จัดซื้อสำเนาภาพยนตร์ พระเจ้าช้างเผือก จากหอสมุดรัฐสภาสหรัฐอเมริกามอบให้ ๑ ชุด ขณะที่หอภาพยนตร์แห่งชาติ ประเทศญี่ปุ่น จัดซื้อเก็บไว้เอง ๑ ชุด

ฟิล์มภาพยนตร์ พระเจ้าช้างเผือก ที่หอภาพยนตร์แห่งชาติได้รับมานี้ เป็นฟิล์มสำหรับใช้งานฉาย มิใช่สำหรับเก็บรักษาเป็นต้นฉบับเพื่ออนุรักษ์ และได้รับการนำออกฉายบ่อยครั้งทั้งในประเทศและส่งออกไปฉายยังต่างประเทศ

ปี พ.ศ.๒๕๓๘ ในวาระแห่งการฉลอง ๑๐๐ ปี ภาพยนตร์โลกสภากล่าวด้วยภาพยนตร์โทรทัศน์และสื่อโทรทัศน์ ซึ่งมีสำนักงานอยู่ ณ ที่ทำการใหญ่ยูเนสโก ปารีส ได้ทำแบบสอบถามไปยังรัฐสมาชิกทั่วโลก ขอทราบชื่อผลงานภาพยนตร์ซึ่งถือว่าเป็นผลงานชิ้นเลิศแห่งมรดกของชาตินั้น (A Masterpiece of National Heritage)

ประเทศไทยในฐานะรัฐสมาชิก ได้รับแบบสอบถามนี้ และหอภาพยนตร์แห่งชาติได้รับมอบหมายให้เป็นผู้ตอบ

คำตอบของประเทศไทย คือ ภาพยนตร์เรื่อง พระเจ้าช้างเผือก ซึ่งสร้างโดย ปรีดี พนมยงค์ ออกฉายเมื่อปี ๒๔๘๔

นอกจากนี้ในโครงการต่างๆ ของการจัดงานฉลองร้อยปี ภาพยนตร์ ที่สำนักงานใหญ่ยูเนสโก ณ กรุงปารีส เมื่อเดือนมกราคม ๒๕๓๘ กิจกรรมหนึ่งคือ การจัดเทศกาลภาพยนตร์นานาชาติที่ได้รับการอนุรักษ์แล้ว และอยู่ในหัวข้อขัณฑ์ธรรม (Festival de Films restaures ou retrouves sur le theme de la tolerance) ประเทศไทยได้รับการติดต่อให้เข้าร่วมกิจกรรม หอภาพยนตร์แห่งชาติได้เสนอส่งภาพยนตร์เรื่อง พระเจ้าช้างเผือก ไปร่วมงาน และได้รับการจัดฉายในวันที่ ๑๗ มกราคม ๒๕๓๘ ท่ามกลางภาพยนตร์จากทั่วโลกกว่าห้าสิบเรื่อง

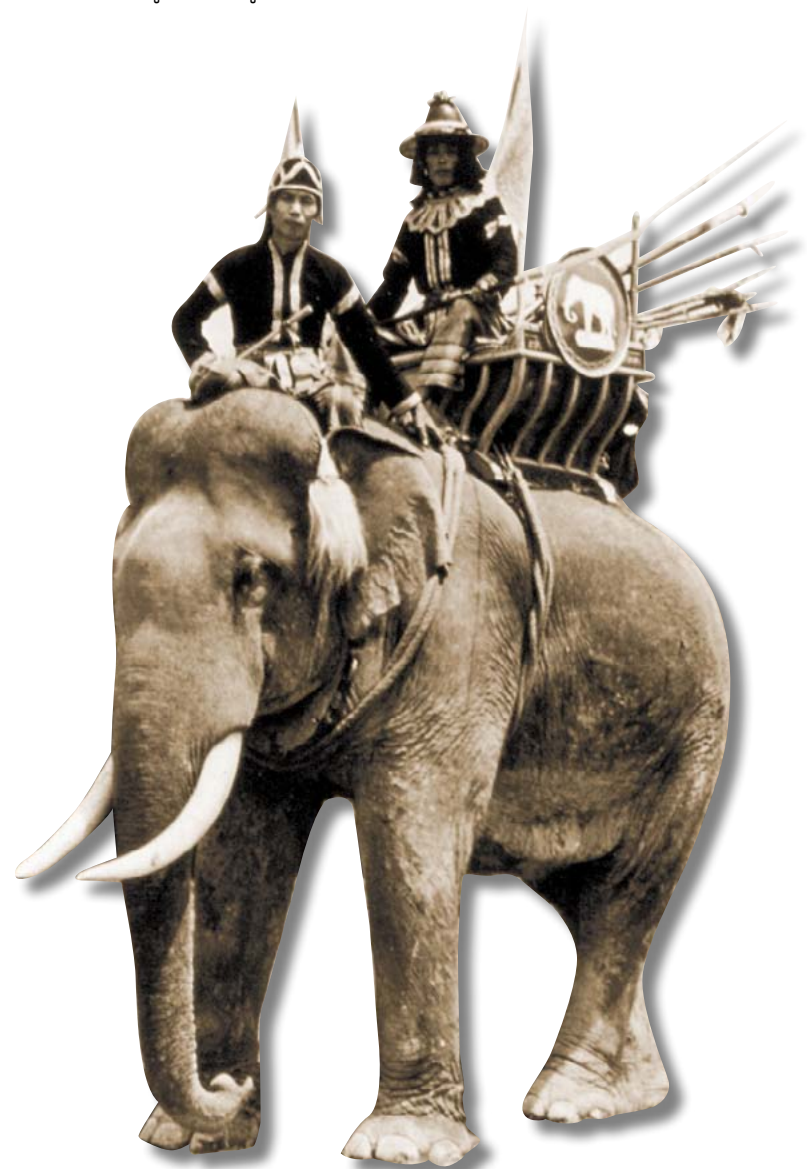
ปี พ.ศ.๒๕๔๓ ผู้จัดงานเทศกาลภาพยนตร์เอเชียของเมืองโควิลล์ ประเทศฝรั่งเศส ได้ติดต่อหอภาพยนตร์แห่งชาติ กรมศิลปากรขอภาพยนตร์เกี่ยวกับประวัติศาสตร์ไปร่วมงาน หอภาพยนตร์แห่งชาติได้เสนอภาพยนตร์เรื่อง พระเจ้าช้างเผือก ซึ่งผู้จัดงานก็ยอมรับหลังจากได้ดูสำเนาวีดีโอเทป แต่เนื่องจากฟิล์มภาพยนตร์ ๑๖ มิลลิเมตร ที่หอภาพยนตร์แห่งชาติมีอยู่นั้น อยู่ในสภาพไม่สมบูรณ์ หอภาพยนตร์แห่งชาติได้เสนอโครงการฟื้นฟูหรือปฏิสังขรณ์ฟิล์มภาพยนตร์ พระเจ้าช้างเผือก ให้กลับคืนเป็นฟิล์ม ๓๕ มิลลิเมตรอีกครั้ง ซึ่งปรากฏว่าทางเทศกาลภาพยนตร์เอเชีย แห่งเมืองโควิลล์ ได้

พยายามแสวงหาผู้สนับสนุนเงินทุน จนที่สุดได้รับการสนับสนุนสามารถสั่งจัดทำสำเนาฟิล์มจากหอสมุดรัฐสภาสหรัฐอเมริกา ส่งมอบแก่หอภาพยนตร์แห่งชาติ เพื่อพิมพ์ขยายขึ้นเป็น ๓๕ มิลลิเมตรต่อไป คณะกรรมการจัดงานฉลอง ๖๐ ปี ภาพยนตร์ “พระเจ้าช้างเผือก” ได้ทำโครงการเพื่อสนับสนุนการจัดทำฟิล์มสำเนา ๓๕ มิลลิเมตร เพื่อเป็นต้นฉบับอนุรักษ์ไว้อย่างถาวรในหอภาพยนตร์แห่งชาติสืบไป พร้อมทั้งทำสำเนาสำหรับฉาย ๑ ชุด

และในวาระครบรอบ ๖๐ ปี ของภาพยนตร์ “พระเจ้าช้างเผือก” วันที่ ๔ เมษายน ๒๕๔๔ หอภาพยนตร์แห่งชาติ ได้จัดงานเฉลิมฉลองและนำภาพยนตร์ออกฉาย ณ โรงภาพยนตร์เมเจอร์ซีนีเพล็กซ์ ชั้น ๗ เวิร์ดเทรด เซ็นเตอร์ กรุงเทพฯ

ปี พ.ศ.๒๕๔๘ คณะกรรมการจัดงานครบรอบ ๖๐ ปี วันสันติภาพไทย และกองทุนเสรีไทยได้สนับสนุนทุนให้หอภาพยนตร์แห่งชาติ จัดทำภาพยนตร์ “พระเจ้าช้างเผือก” ออกเป็นวีดีทัศน์ เผยแพร่สาธารณชน

วันที่ ๒๐ ตุลาคม พ.ศ.๒๕๕๐ องค์การศึกษา วิทยาศาสตร์ และวัฒนธรรมแห่งสหประชาชาติ (ยูเนสโก) สำนักงานใหญ่ ณ กรุงปารีส ประเทศฝรั่งเศส มีมติมอบรางวัลเฟลลินี (The Fellini Silver Medal Award) เหรียญเงินเพื่อเชิดชูเกียรติ ผู้กำกับและองค์กรสร้างสรรค์ผลงาน

อนุรักษ์ศิลปะภาพยนตร์ให้แก่หอภาพยนตร์แห่งชาติ กรมศิลปากร อันเนื่องมาจากภาพยนตร์ พระเจ้าช้างเผือก พระเจ้าช้างเผือก แม้จะเป็นนวนิยาย “อิง” ประวัติศาสตร์ นำเค้าโครงเรื่องมาจาก “สงครามช้างเผือก” และ “สงครามยุทธหัตถี” ระหว่างอยุธยา (สมัยพระเจ้าจักรพรรดิ พระสุริโยไท พระนเรศวร) กับหงสาวดี (พระเจ้าตะเบ็งชเวตี้ บุเรงนอง และพระมหาอุปราชา) แต่เรื่องราวดังกล่าวถูกตีความเสียใหม่หมดในแง่ของ “สงครามกับสันติภาพ” ระหว่าง “ธรรมราชากับทรราช” โดยที่พระเจ้าช้างเผือก หรือ “พระเจ้าจักรา” แห่งอยุธยาเป็นธรรมราชา สนพระทัยในความทุกข์สุขของราษฎร ไม่โปรดในประเพณีที่ล้าหลัง เช่น การมีพระสนมมากมายถึง ๓๖๕ องค์ ส่วน “พระเจ้าหงสา” เป็นทรราช มีนโยบายรุกราน ดังนั้นเมื่อเกิดสงครามขึ้นระหว่างอยุธยาและหงสา (ไม่ใช่ระหว่าง “ไทย” กับ “พม่า”

ในปี พ.ศ.๒๕๕๔ ถือเป็นวาระพิเศษครบรอบ ๗๐ ปีของภาพยนตร์ พระเจ้าช้างเผือก หอภาพยนตร์ (องค์การมหาชน) โดยการสนับสนุนของกองทุนเสรีไทย จึงได้จัดงานฉลองวาระดีนี้ร่วมกันขึ้น ในวันอาทิตย์ที่ ๒๕ กันยายน ศกนี้ เวลา ๑๓.๐๐ - ๑๗.๐๐ น. โดยภายในงานจะมีการจัดฉายภาพยนตร์ พระเจ้าช้างเผือก ในฉบับที่ได้รับการบูรณะขึ้นมาใหม่ พร้อมเสียงพากย์ภาษาไทย ซึ่งจัดเป็นพิเศษ ในโอกาสนี้อีกด้วย และร่วมรำลึกถึงภาพยนตร์เรื่องนี้ ร่วมกับครอบครัวท่านปรีดีฯ ครอบครัวคุณสัณฑ์ วสุธาร ผู้กำกับ ครอบครัวคุณไพลิน นิลเสน ผู้รับบทนางเอกในเรื่อง และพบกับ คุณदनย บุญทัศน์กุล หลานชายท่านปรีดีฯ ผู้ทำหน้าที่พากย์เสียงพระเจ้าจักรา นอกจากนี้ หอภาพยนตร์ฯ ยังมีโครงการจะจัดทำวีรืติ พระเจ้าช้างเผือก ฉบับพิเศษนี้ออกขายในวาระต่อไป

ติดต่อสอบถามรายละเอียดและสำรองที่นั่งได้ที่
๐๒-๔๘๒-๒๐๑๓ – ๑๔ ต่อ ๑๑๑

ตามสูตรแบบฉบับ “รัฐชาติ” และ “ลัทธิชาตินิยมล้าหลัง”) พระเจ้าจักราก็ทำพระเจ้าหงสาชนช้างตัวต่อตัว พระเจ้าจักราทรงถือว่าสงครามความขัดแย้งในอดีตนั้นเป็นเรื่องระหว่างกษัตริย์ต่อกษัตริย์ (หาใช่เป็นเรื่องของชนชาติต่อชนชาติไม่) ไม่ต้องการให้ไพร่พลทหารเลวต้องบาดเจ็บล้มตาย การต่อสู้ของพระองค์มิได้ต้องการพิชิต “สงคราม” ในความหมายเก่า แต่ทรงต้องการ “สันติภาพ” ในความหมายใหม่”

คุณค่าในนวนิยายและภาพยนตร์ พระเจ้าช้างเผือก มีมากมาย นอกจากจะเป็นหลักฐานทางประวัติศาสตร์ศิลป์ชิ้นสำคัญของไทย ในววงวรรณกรรม และภาพยนตร์ ที่ชูประเด็นสันติภาพ ซึ่งเป็นหลักใหญ่ของมนุษยชาติแล้ว ในแง่ความเป็นศิลปะภาพยนตร์ ได้ก้าวข้ามพรมแดนแห่งความจริงไปสู่แก่นแกนความคิด ผสานจินตนาการของผู้ประพันธ์และอำนวยการสร้าง

ดังเช่น ฉากพระเจ้าจักราเสด็จออกว่าราชการ บรรดาข้าราชการสำนักยี่นเฝ้า ไม่ได้หมอบคลาน หรือ ในบ้านของสมุหราชมนเฑียรมีรูปปั้นสมัยใหม่ประดับ เป็นการย้าเตือนผู้ชมให้ระลึกว่ากำลังชมภาพยนตร์ที่เสนอแนวความคิดที่ควรเป็นมากกว่าให้ถูกต้องตามยุคสมัย ฉากที่แสดงเจตจำนงของผู้สร้างชัดเจน คือ ฉากพระเจ้าหงสายื่นประกาศสงครามอยู่บนระเบียงหน้าต่างที่ประทับ ราษฎรจำนวนมากยืนฟังอยู่ตรงลานข้างล่าง มีชายชราผู้หนึ่งลุกขึ้นเดินเข้ามาใกล้ แล้วกล่าวว่า “ขอเดชะฯ พสกนิกร ต่างเหนียวล้าจากการทำสงครามไปทั่วทุกคน ในชีวิตของข้าพระพุทธเจ้าได้ถูกสั่งให้ไปทำสงครามมากกว่าสิบหน และครั้งนี้เพื่อช้างเผือกเพียงเชือกเดียว ข้าพระพุทธเจ้ารู้สึกเชื่อมั่นเหลือเกินว่า สิ่งที่พระองค์มีพระประสงค์ให้พวกข้าพระพุทธเจ้าไปตายเพื่อให้ได้นั้น ย่อมสามารถได้มาด้วยวิธีการเจรจาโดยสันติ พะยะคะฯ”“ พอได้ฟังชายชรากล่าวจบ พระเจ้าหงสาโกรธเกี้ยว เอื้ออมพระหัตถ์ไปหยิบหอกของทหารองครักษ์พุ่งใส่ร่างชายชราปักหัวใจถึงแก่ความตายทันที นี่คือผลตอบแทนต่อ

ราษฎรที่กรำศึกสงครามมากกว่าคนอื่นชีวิต ต้องจบลงด้วยโทษะเพียงชั่ววูบของผู้นำอธรรม หรือฉากรบเข้าประจัญกันของกองทัพหงสาผู้รุกรานกับกองทัพอยุธยา คูคล้ายตั้งฝูงมดแมลงยักพวกเข้าทำหั่นกัน และการเร่งสปีดภาพช่วงสู้รบให้เร็วกว่าปกติทำให้ผู้ชมได้ครุ่นคิดตรึกตรองอย่างมีสติ

ความมดงามของศาสตร์ทางศิลปะด้านต่าง ๆ ในภาพยนตร์เรื่อง พระเจ้าช้างเผือก ได้เป็นศูนย์รวมผู้เชี่ยวชาญชั้นสูงให้มาร่วมสร้างสรรค์ผลงานอันเป็นอมตะ อาทิ การถ่ายภาพขาว-ดำ ได้อย่างยอดเยี่ยมของ ประสาท สุขุม A.S.C. โดยเฉพาะโซลงช้าง การถ่ายภาพช้าง โดยชุดดินเป็นหลุมช้างภาพน่ากลัลงไปอยู่ในหลุมตังกลัลงมมเงแล้วให้ช้างเดินข้ามผ่านหลุมไป, การสร้างเพลงประกอบภาพยนตร์ตลอดเรื่อง โดย พระเจนดุริยางค์ ผู้เป็นดุริยกวีคนสำคัญ กำหนดให้มีเพลงอยู่ ๓ ส่วนด้วยกัน คือ ๑. เพลงเอกประจำเรื่องมีอยู่ ๕ เพลง ๒.เพลงที่ใช้บรรเลงระหว่างฉากใช้เพลงคลาสสิกเป็นท่อนๆ หลายบทเพลงด้วยกัน ๓.เพลงประกอบเสียง ใช้เครื่องดนตรีบางชิ้น เช่น เปิงมางคอก มโหรีทีก ปีกลองวิธีด้าเนินเพลง ใช้อารมณ์ของภาพยนตร์เป็นสำคัญ ภาพนู้ เพลงเร้าใจ ภาพสนุกเพลงก็จะสนุก ภาพเศร้าเพลงก็เศร้า พระเจน-ดุริยางค์ พยายามใช้ทำนองที่เหมาะสมเป็นเพลงเพื่อการฟัง มีทำนอง ไม่ใช่เพลงประกอบภาพเสียทีเดียวแต่เป็นภาพประกอบเพลง..ฯ”

กล่าวได้ว่านวนิยายและภาพยนตร์เรื่องพระเจ้าช้างเผือก บทประพันธ์และอำนวยการสร้างโดยท่านปรีดี ฯ คือ มรดกทางศิลปวัฒนธรรมชิ้นสำคัญที่เปล่งประกายพลานภาพหลักสันติ-ธรรมให้สูงเด่น ทรงคุณค่าทางประวัติศาสตร์ไม่ว่าจะพิจารณาในแง่ใดก็ตาม

บรรณานุกรม

.....
๑ คำนำสำนักพิมพ์, พระเจ้าช้างเผือก แปลจาก “THE KING OF THE WHITE ELEPHANT” by Pridi Banomyong
บรรณาธิการ สันติสุข โสภณสิริ , พิมพ์ครั้งที่สอง พศจิกายน ๒๕๔๒, ผู้จัดพิมพ์ : คณะกรรมการดำเนินงานฉลอง ๑๐๐ ปีชาตกาล นายปรีดี พนมยงค์ รัฐบุรุษอาวุโส ภาคเอกชน ๒ เล่มเดียวกัน....(เพ็งอ้าง)
๓ เล่มเดียวกัน....(เพ็งอ้าง)
๔ โครงการจัดงานฉลอง ๖๐ ปี ภาพยนตร์ “พระเจ้าช้างเผือก”, (กรุงเทพ ฯ : หอภาพยนตร์แห่งชาติ, ๒๕๔๔)
๕ เอกสารประกอบการฉายภาพยนตร์เรื่องพระเจ้าช้างเผือก ในวาระได้รับเกียรติร่วมฉลองร้อยปีภาพยนตร์โลก เมื่อวันที่ ๓ มีนาคม ๒๕๓๘ ณ หอประชุมเมืองไทยประกันชีวิต จัดโดย มูลนิธิหนังไทย ในพระอุปถัมภ์ของพระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าอนุสรณ์มงคลการ (หน้า ๑๐๑ – ๑๐๒)
๖ โครงการจัดงานฉลอง ๖๐ ปี ภาพยนตร์ “พระเจ้าช้างเผือก” (กรุงเทพ ฯ : หอภาพยนตร์แห่งชาติ, ๒๕๔๔)
๗ ชาญวิทย์ เกษตรศิริ , ๖๐ ปี พระเจ้าช้างเผือก , โครงการจัดงานฉลอง ๖๐ ปี ภาพยนตร์ “พระเจ้าช้างเผือก”, (กรุงเทพ ฯ : หอภาพยนตร์แห่งชาติ, ๒๕๔๔)
๘ พระเจ้าช้างเผือก แปลจาก “THE KING OF THE WHITE ELEPHANT” by Pridi Banomyong , (หน้า ๔๕)
บรรณาธิการ สันติสุข โสภณสิริ , พิมพ์ครั้งที่สอง พศจิกายน ๒๕๔๒, ผู้จัดพิมพ์ : คณะกรรมการดำเนินงานฉลอง ๑๐๐ ปีชาตกาล นายปรีดี พนมยงค์ รัฐบุรุษอาวุโส ภาคเอกชน ๙ สุกรี เจริญสุข , เพลงประกอบภาพยนตร์ โดย พระเจนดุริยางค์, ๖๐ ปี พระเจ้าช้างเผือก , โครงการจัดงานฉลอง ๖๐ ปี ภาพยนตร์ “พระเจ้าช้างเผือก” , (กรุงเทพ ฯ : หอภาพยนตร์แห่งชาติ, ๒๕๔๔)

ความสุข ใน วัดเบญจมบพิตร

...งานที่สนุกที่หนึ่งในวัดเบญจมบพิตร คืองานออกร้านในวัดนี้ อันเป็นงานประจำปีในฤดูหนาว เพื่อเก็บเงินบำรุงวัดซึ่งยังไม่แล้วเรียบร้อยดี เรียกกันในสมัยนั้นว่า “งานวัด” ร้านต่างๆ มีตั้งแต่ของสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เจ้านายทั้งฝ่ายหน้าฝ่ายใน ข้าราชการผู้ใหญ่ผู้น้อย สุดแต่ใครมีกำลังจะทำได้ จนถึงชาวต่างประเทศผู้เป็นนายห้างใหญ่ ๆ บริเวณร้านอยู่ในเขตรั้วเหล็กแดงเท่านั้น ต่อมาทางตัวพระอุโบสถก็มีแต่พวกร้านขายรูปเทียนดอกไม้และทองเปลวสำหรับผู้จะไปบูชาพระและทำบุญ พวกเราเด็กๆ ก็ได้เคยไปทางนั้นเลย ซักถามว่ามิดอีกด้วย เราพากันวิ่งเล่นอยู่แต่ทางร้านต่างๆ ซึ่งเห็นในเวลานั้นว่าใหญ่โตมโหฬารสุดหล้าฟ้าเขียว ซ้ายยังมีสถานที่ที่เรียกว่า ลำเพ็งอยู่นอกรั้วแดงทางถนนราชดำเนินอีกเมืองหนึ่ง มีทั้งโรงโขนซักรอกและเขาวงกตที่เข้าไปแล้วออกไม่ได้จนกว่าจะเดินถูกทาง ร้านในแถวลำเพ็งอย่างเดียวกับงานภูเขาทอง ผิดกับข้างในวัดอย่างเทียบไม่ได้ เพราะความเป็นระเบียบเรียบร้อย และความนิยมผิดกัน ทุกคนที่ก้าวเข้าประตูเหล็กแดงเข้าไปแล้ว จะรู้สึกเหมือนเมืองๆ หนึ่งที่เต็มไปด้วยความสนุกสนาน ผู้คนแต่งตัวสวยๆ งามๆ ร้านจัดกันอย่างประณีตและเรียบร้อย ไม่มีเสียงอึกทึกครึกโครม นอกจากเสียงดนตรีเบาๆ พอได้ยินพูดกันไม่ต้องตะโกน ไม่มีคนแน่นจนถึงเบียดเสียดกัน ไม่มีใครมาถ่มขากปล่อยเชื้อโรคข้างๆ ตัว และสิ่งพิเศษยิ่งก็คือ ไม่มีขโมยเลย ฉะนั้นทุกคนที่มีเพชรนิลจินดาที่แต่งกันไว้ดูบัว (ที่ไม่มีอาจจะขโมยมาบ้างก็คงมี) ทุกคนหน้าตาเบิกบาน เสียงทักทายกันแต่ว่า “ร้านอยู่ไหนเสีย”...

จำได้ว่า งานพระนิพนธ์ในหม่อมเจ้าพูนพิศมัย ดิศกุล ขึ้นนี้เป็นแบบฝึกหัดหนึ่งในตำราวิชาภาษาไทย สำหรับให้นักเรียนชั้นมัธยมได้ฝึกทักษะการอ่าน วิเคราะห์กลวิธีการเขียน รวมถึงฝึกฝนการจับ

ประเด็นจากบทความหรือที่เรียกว่า ‘อ่านเอาเรื่อง’ แต่เมื่อได้กลับมาอ่านงานเขียนนี้อีกครั้งในวัยทำงาน กลับพบว่า “ความสนุกในวัดเบญจมบพิตร” มีคุณค่ามากกว่าการเป็นแบบเรียนวิชาภาษาไทยเหมือนอย่างที่เคยรู้สึกในวัยเด็ก นั่นเพราะเนื้อหาที่แฝงอยู่ในจดหมายเหตุสำคัญนี้ เป็นหลักฐานทางประวัติศาสตร์ที่บอกเล่าผ่านประสบการณ์ตรง บรรยายถึงบรรยากาศเทศกาลงานฤดูหนาวที่จัดขึ้นในรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ซึ่งเป็นงานออกร้านและการแสดงมหรสพที่ใหญ่โตระดับชาติ แต่ละปีจะมีผู้คนทุกชนชั้นทั้งในกรุงเทพฯ และจากหัวเมืองรอบนอกหลั่งไหลเข้ามาเที่ยวชมเป็นแสนๆ ซึ่งในเทศกาลงานรื่นเริงนี้เองได้ปรากฏหลักฐานว่าในจำนวนผู้ชมร้านค้าต่างๆ มากมายนั้น มีผู้จัดฉายภาพยนตร์เก็บค่าเข้าชมจากคนดูรวมอยู่ในรายการด้วย ทั้งยังเป็นเจ้าประจำออกร้านในงานตลอดทุกปี นับตั้งแต่ปีที่พระพุทธรูปเจ้าหลวงโปรดฯ ให้จัดงานเทศกาลนี้ขึ้นเมื่อ พ.ศ. ๒๔๔๓

เจ้าของร้านฉายภาพยนตร์ในงานวัดเบญจมบพิตรฯ ดังกล่าวคือ พระเจ้าน้องยาเธอพระองค์เจ้าทองแถมถวัลยวงศ์ กรมขุนสรรพสาตรศุภกิจ (พระยศในขณะนั้น)

พระองค์เจ้าทองแถมถวัลยวงศ์ (ต้นราชสกุลทองแถม) ประสูติเมื่อวันเสาร์ที่ ๑๗ ตุลาคม พ.ศ. ๒๔๐๐ ทรงเป็นเจ้านายผู้มีพระปรีชาสามารถในการช่างหลายด้าน นอกจากนี้ยังทรงใฝ่พระทัยในประดิษฐ์กรรมใหม่ ๆ โดยเฉพาะเครื่องยนต์กลไกและเครื่องไฟฟ้า ในปี พ.ศ. ๒๔๔๐ พระองค์ได้ตามเสด็จพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ประพาสยุโรปครั้งที่ ๑ ทรงซื้อกล้องถ่ายภาพยนตร์ยี่ห้อปาเต๊ะกลับเข้ามาในสยาม แต่ไม่พบหลักฐานว่าทรงเริ่มฉายภาพยนตร์เมื่อไร จนกระทั่งปี พ.ศ. ๒๔๔๓ จึงพบหลักฐานว่า ทรงเป็นที่รู้จักทั่วไปในกรุงเทพฯ ทรงเป็นช่างถ่ายภาพยนตร์และเป็นผู้จัด

ฉายภาพยนตร์เก็บค่าดูจากสาธารณชน ซึ่งก็คือในงานประจำปีวัดเบญจมบพิตรที่จัดขึ้นเป็นปีแรกนั่นเอง และเนื่องจากยังไม่พบข้อมูลทางประวัติศาสตร์ว่ามีชาวสยามผู้ใดถ่ายภาพยนตร์หรือจัดฉายภาพยนตร์ก่อนหน้านี้เลย จึงกล่าวได้ว่า กรมฯ สรรพสาตรศุภกิจ ทรงเป็นคนไทยคนแรกที่ถ่ายทำภาพยนตร์และนำออกฉายเก็บค่าดูจากสาธารณชนเป็นรายแรกในสยาม

วันที่ ๑๗ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๕๐ หอภาพยนตร์ได้จัดงานเฉลิมฉลองเนื่องในโอกาสวันครบรอบ ๑๕๐ ปี วันประสูติของพระเจ้าบรมวงศ์เธอ พระองค์เจ้าทองแถมถวัลยวงศ์ กรมหลวงสรรพสาตรศุภกิจ เพื่อน้อมรำลึกและเทิดพระเกียรติยศของพระองค์ในฐานะ “พระบิดาแห่งภาพยนตร์สยาม” ผู้สร้างและเผยแพร่ภาพยนตร์รายแรกของชาติ และถือให้วันนี้ของทุกปีเป็น “วันสรรพสาตร” โดยมีการจัดกิจกรรมเฉลิมฉลองเป็นประจำทุกปี ปี ซึ่งในปี ๒๕๕๓ ที่ผ่านมาได้จัดกิจกรรมเป็นการย้อนยุคงานประจำปีวัดเบญจมบพิตร เทศกาลงานวัด อันเป็นหมุดหมายเริ่มต้นของการบุกเบิกงานภาพยนตร์ในประเทศไทย มีการออกร้านเล่นเกมชิงรางวัลต่างๆ ชุมนถ่ายภาพโบราณ ชุมนอาหารคาวหวานสารพัด และที่สำคัญคือการจำลองชุด “การละเล่นรูปฉายกระดิกได้” ของกรมฯ สรรพสาตรศุภกิจ ซึ่งเป็นชุดมหรสพที่ได้รับความนิยมอย่างยิ่งในยุคนั้น มาไว้ในงานด้วย

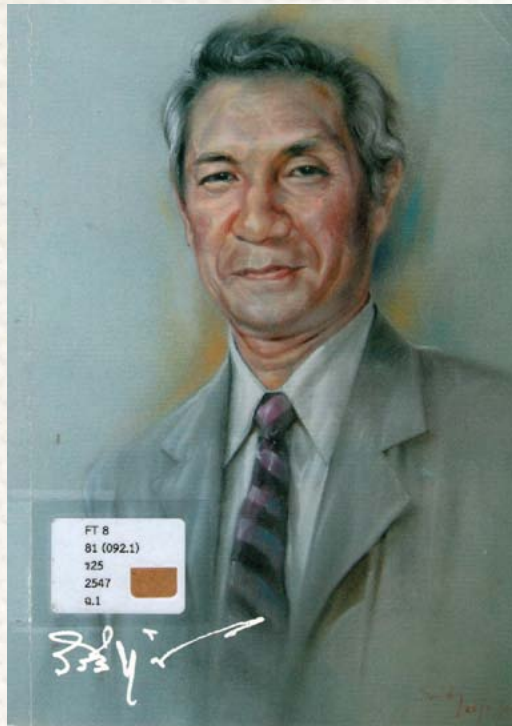
งานวันสรรพสาตรปีนี้ หอภาพยนตร์ (องค์การมหาชน) จะนำความครึกครื้นในบรรยากาศย้อนยุคกลับมาให้ ตีตดากันอีกครั้งใน “งานประจำปีวัดเบญจมบพิตร ครั้งที่ ๒” จึงขอเชิญผู้สนใจมาร่วมรื่นเริงในเทศกาลงานประจำปีและสัมผัสกับ ความสนุกในวัดเบญจมบพิตร ในแบบฉบับหอภาพยนตร์ วันจันทร์ที่ ๑๗ ตุลาคมนี้ บ่ายสามโมงเป็นต้นไป

“หนังสือบางเล่มกลับเป็นเรื่องอ่านคน
ผู้ถือหนังสือประเภทใด หลงใหลอยู่กับหนังสือชนิดไหน
หนังสือที่อยู่กับคนเหล่านั้นอีกนั้นแหละที่จะทำให้เรา ‘อ่านคน’ ออก”

ป.บุรณปกรณ์ “บันทึกของผู้ประพันธ์”
ใน อาจิณ จันทรัมพร,รวบรวม,
วรรณทองในวรรณคดี (กรุงเทพฯ : แม่คาผาง, ๒๕๓๔), หน้า ๘๑

อ่าน “คน” ทำหนัง ผ่านหนังสือ

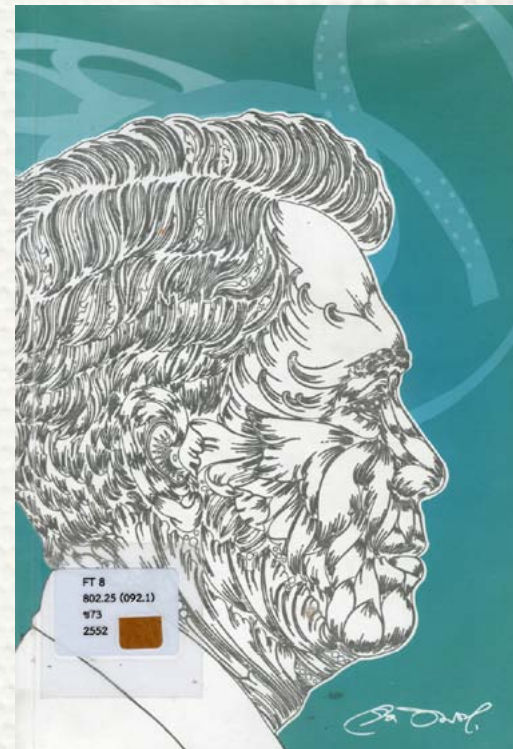

หนังสือทั้ง ๓ เล่มที่อยากแนะนำให้คุณอ่าน ไม่ได้เป็นเพียงหนังสือ
ที่ถ่ายทอดเรื่องราวชีวประวัติ และผลงานของบุคคลแห่งความทรงจำในวงการ
หนังไทยซึ่งละสังขารแล้วเท่านั้น แต่เกร็ดชีวิตของแต่ละท่าน เสมือนเป็น
แนวทางให้คนต่างยุคสมัยได้เรียนรู้ได้วิเคราะห์ และเพิ่มแรงดลใจ เพื่อใครก็
ตามที่มีความปรารถนาให้ตนมายืนอยู่ในตำแหน่งแห่งที่ของคนสร้างผลงานให้
วงการหนังไทย

อนุสรณ์งานพระราชทานเพลิงศพ ครุวัณลี ทัตสนพยัคฆ์

ผู้รวบรวมและเรียบเรียง : บุษบา ศิวะสมบุรณ์ และ ณัฐพงศ์ โลหิตนาวิ
จำนวนหน้า : ๑๙๒ หน้า ภาพประกอบ [ภาพสีบางภาพ]
ISBN : ๙๗๔-๙๒๐๖๕-๐-๙
ปีที่พิมพ์ : ๒๕๔๖

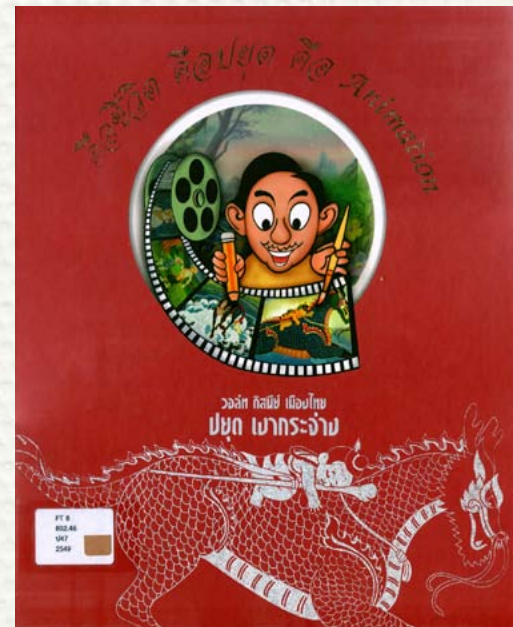
รังสี ทัตสนพยัคฆ์ คือ ใคร ? อาจเป็นคำถามน่าฉงนสงสัยสำหรับผู้
เกิดในช่วงเจนเนอเรชันวาย (Generation Y) แต่หากแฟนหนังไทยที่อึมเอมใจ
และได้รับความสุขจากการชมภาพยนตร์เรื่อง**มนต์รักลูกทุ่ง** นำแสดงโดย
มิตร-เพชรรา เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๑๓ ก็ยังคงเก็บภาพยนตร์เรื่องนี้ไว้ในความทรงจำ
ซึ่งรังสี ทัตสนพยัคฆ์ คือ ผู้สร้างหนังเพลงประวัติศาสตร์เรื่อง**มนต์รักลูกทุ่ง**
ในระบบ ๓๕ มิลลิเมตร อีกทั้งฉายที่โรงภาพยนตร์โคลีเซียมเป็นเวลานานถึง
๖ เดือน การเล่าเรื่องในหนังสือเล่มนี้ นอกจากจะได้รู้จักชีวประวัติส่วนบุคคล
และผลงานของรังสี ทัตสนพยัคฆ์ แล้วยังได้สนุกสนานกับเกร็ดประวัติศาสตร์
ของภาพยนตร์ไทยที่เกิดขึ้นพร้อม ๆ กับการพัฒนาตามลำดับจังหวะชีวิต
ตั้งแต่วัยเยาว์ของรังสี ทัตสนพยัคฆ์ ที่คลุกคลีกับดารานักแสดงอย่างจำรัส สุวณฺธ์
ในยุคภาพยนตร์เสียงศรีกรุง จนกระทั่งทำงานในแวดวงหนังไทยตั้งแต่
จัดเพลงหนัง ผู้ช่วยผู้กำกับ ช่างภาพนิ่ง นักพากย์ ผู้ดูแลโรงภาพยนตร์
สั่งสมประสบการณ์จนสามารถก้าวขึ้นเป็นผู้กำกับและผู้เขียนบทภาพยนตร์
ซึ่งประสบความสำเร็จมากที่สุดคนหนึ่งของเมืองไทย โดยได้รับฉายาว่า
“เสือปืนไว” อีกทั้งเป็นนักสร้างภาพยนตร์ให้ดูสนุกบวกกับมีความคิด
สร้างสรรค์ของนักการตลาดอย่างเฉียบคม รวมถึงคุณูปการที่มีต่อวงการ
หนังไทยอีกหลายประการ สิ่งเหล่านี้เป็นเพียงแค่บางส่วนจากเรื่องเล่าที่บันทึก
ในหนังสือเล่มนี้ของรังสี ทัตสนพยัคฆ์ ผู้เกิดมาเพื่อประกอบอาชีพในวงการทำ
หนังไทยโดยแท้จริง

ที่ระลึกงานพระราชทานเพลิงศพ เชิด ทรงศรี บ.ช. ศิลปินภาพยนตร์ ๗ มิถุนายน ๒๕๕๒

จำนวนหน้า : ๒๑๒ หน้า ภาพประกอบ [ภาพสีบางภาพ]

ในวันที่ ๒๐ กันยายน ๒๕๕๔ หากผู้อำนวยการผลิต ผู้กำกับ
ภาพยนตร์และนักเขียน นาม เชิด ทรงศรี มีลมหายใจอยู่บนโลกใบนี้ เขาก็จะ
มีอายุครบ ๘๐ ปี..... ภาพลายเส้นของใบหน้า เชิด ทรงศรี ซึ่งปรากฏบน
หนังสือหน้าปกสีฟ้าเล่มนี้ มีจุดประสงค์การจัดพิมพ์เพื่อเป็นที่ระลึกถึง ในวันที่
ร่างกายของชายผู้นี้ต้องสูญสลาย แต่คุณค่าซึ่งมากกว่าการได้รับเป็นของที่
ระลึกในวันรวมอาลัย คือ การเล่าชีวประวัติและผลงานอย่างละเอียด แนวทาง
การทำงานอันลุ่มลึก พร้อมด้วยภาพประกอบตลอดทั้งเล่ม ซึ่งอ่านแล้ว
เพลิดเพลินทุกตัวอักษร สะท้อนแง่มุมของวิธีการทำงานในวงการหนังไทย
ในรูปแบบ เชิด ทรงศรี รวมถึงเพราะเหตุใดเขาจึงกล้าหาญประกาศอย่าง
องอาจและเด็ดเดี่ยวว่า “เราจักสำแดงความเป็นไทยต่อโลก”
และเขาสามารถทำได้จริง เพราะหนึ่งในความสำเร็จของประโยค
ดังกล่าวข้างต้น คือ ภาพยนตร์ไทยเรื่อง**แผลเก่า** (สรพงษ์ - นันทนา ๒๕๒๐)
ได้สร้างเกียรติและชื่อเสียงอย่างงดงามให้ เชิด ทรงศรี ในระดับนานาชาติ
ลองอ่านดูแล้วคุณจะรู้ว่า...วิธีคิดและ การลงมือปฏิบัติเพื่อสร้างผลงาน
อันเป็นอัตลักษณ์ของตนเองควรทำอย่างไร

คือชีวิต คือปุ๋ย คือ Animation

ชื่อเทียบเคียง : “วอลท์ ดิสนีย์ เมืองไทย” ปุ๋ย เงามกระจำ
ผู้แต่ง : อุบล สุทธรณะ
ISBN : ๙๗๔-๙๗๔-๘๓๘๘-๗๕-๕
ปีที่พิมพ์ : ๒๕๔๙

หากนิยามคำว่า “ภาพยนตร์การ์ตูน” ผู้เขียนอาจจะสรุปย่อคำ
ออกมาตามสิ่งที่ตนเองเคยได้ดูภาพยนตร์การ์ตูนเรื่องต่าง ๆ ว่า ธรรมชาติ
ของบุคลิกลักษณะการ์ตูนเป็นสื่อแห่งความสนุกสนาน ร่าเริง สดใส ดูแล้วให้
ความสนุก หัวเราะได้ และอยากให้ตนเองมีอิทธิพลเหมือนกับตัวละครใน
เรื่องนั้น ๆ แต่อีกแง่มุมหนึ่งการสร้างภาพยนตร์การ์ตูนไม่ได้สำเร็จด้วย
ปาฏิหาริย์ใด ๆ เพราะหนทางแห่งการริเริ่มและวางรากฐานของวงการ
ภาพยนตร์การ์ตูนในเมืองไทยไม่ได้สวยงาม สดใส เหมือนสีส้มในภาพยนตร์
การ์ตูน ปุ๋ย เงามกระจำ บุคคลผู้บุกเบิกการสร้างภาพยนตร์การ์ตูน
ในเมืองไทย และได้รับการยอมรับว่าเป็นนักสร้างภาพยนตร์การ์ตูนฝีมือชั้นครู
กว่าจะได้พบความสำเร็จของการสร้างผลงานการ์ตูนยาวเรื่องแรกของไทย
“สุดสาคร” [พ.ศ.๒๕๒๒] ต้องใช้การศึกษาหาความรู้ ความสามารถ ความ
กล้าคิดอย่างสร้างสรรค์ ประสบการณ์ และการสร้างเครื่องถ่ายทำภาพยนตร์
การ์ตูนด้วยตนเอง เพื่อแสวงหาแนวทางตามความใฝ่ฝันของตนเอง หากผู้อ่าน
ท่านใดกำลังริเริ่มสร้างผลงานภาพยนตร์การ์ตูนสักเรื่อง และกำลังเจออยู่ใน
ภาวะติดลบ ปรึกษาในการทำงาน ปรึกษาในการดำรงชีวิตของ
ปุ๋ย เงามกระจำ จะช่วยเพิ่มพลังใจในอาชีพนักสร้างภาพยนตร์การ์ตูนได้
นอกจากนั้นอาจได้คำตอบของคำถามว่า เพื่ออาชีพที่ตนเลือกและรัก คนรุ่นครู
เขาทุ่มเทให้ถึงที่สุดอย่างไร

.....มาอ่านหนังสือกันเถอะ
ที่ห้องสมุดและโสตทัศนสถาน
เชิด ทรงศรี

SEPTEMBER

รายละเอียดโปรแกรม เดือนกันยายน

พฤษภาคมที่ **๑** กันยายน ๑๘.๐๐ น.**Suckseed ห่วยขันเปว**
๒๕๕๔ / กำกับโดย ชยนพ บุญประกอบ / จีทีเอช
เรื่องของวงดนตรีที่รวบรวมนักดนตรีฝีมือเยี่ยมมาไว้ด้วยกัน เพื่อหวังจะตั้งวงดนตรีสำหรับจีบสาวโดยเฉพาะ แต่ด้วยมนต์ของดนตรีทำให้เป้าหมายของการตั้งวงดนตรีของพวกเขา ก็เริ่มเปลี่ยนไป

ศุกร์ที่ **๒** กันยายน ๑๘.๐๐ น.**An Old Potter**
๒๕๑๒ / กำกับโดย Choi Ha-won / สนับสนุนโดยหอภาพยนตร์เกาหลี (ภาษาเกาหลี คำบรรยายภาษาอังกฤษ)
หนังคลาสสิกของเกาหลี เล่าเรื่องชายแก่ยึดอาชีพปั้นหม้ออาศัยอยู่คนเดียว จนวันหนึ่งเขาได้มีโอกาสช่วยหญิงสาวอ่อนวัย เขาให้ที่พักและดูแล เขาหลงรักเธอและขอเธอแต่งงาน จนมีลูกด้วยกัน อยู่มาวันหนึ่งแฟนเก่าของหญิงสาวปรากฏตัวขึ้น และเขามาฝึกปั้นหม้อกับชายแก่ เพื่อหวังจะได้ตัวหญิงสาวคืน

เสาร์ที่ **๓** กันยายน ๑๓.๐๐ น.**สุดสาคร** (วรรณคดีในภาพยนตร์ไทย)
๒๕๒๒ / กำกับโดยบุญต เภากระจำจ / จิรบันเทิงฟิล์ม
จากวรรณคดีอมตะของไทยเรื่อง พระอภัยมณี กลายเป็นภาพยนตร์อนิเมชั่นเรื่องยาวเรื่องแรกของคนไทย สุดสาคร เล่าเรื่องราวที่คนไทยทุกคนรู้จักและคุ้นเคยเป็นอย่างดี เด็กชายที่เกิดจากพ่อที่เป็นมนุษย์และแม่ที่เป็นนางเงือก จะต้องออกผจญภัยบนหลังม้าินลมंगกรเพื่อตามหาพ่อ โดยมีพระฤๅษีช่วยฝึกสอนวิชา และซีเปลือยเจ้าเล่ห์คอยขัดขวาง

วันอาทิตย์ที่ **๔** กันยายน ๑๓.๐๐ น.**หุนานพบ ๗ ยอดมนุษย์** (วรรณคดีในภาพยนตร์ไทย)
๒๕๑๗ / กำกับโดย สมโภชน์ แสงเดือนฉาย และ โชเฮอิ โทโจ / โซโยภาพยนตร์
หุนานน่าจะเป็นตัวละครในวรรณคดีที่คนไทยคุ้นเคยอย่างมาก ตัวละครหนึ่ง จนถึงขนาดนำตัวละครหุนานออกมาจากเรื่องรามเกียรติ์ มาสร้างเรื่องราวให้ร่วมมือกับยอดมนุษย์อุลตร้าแมนปราบเหล่าสัตว์ประหลาดที่เกิดจากการทดลองทางวิทยาศาสตร์ที่มาจากะวาดในประเทศไทย

วันจันทร์ที่ **๕** กันยายน ๑๘.๐๐ น.**หนังสือประกวดรักนั ๑**
หนังสือประกวดรักนั ๑ เป็นชุดหนังสือสั้นฝีมือของบุคคลธรรมดาที่เข้ารอบสุดท้ายในการประกวดเทศกาลภาพยนตร์สั้นครั้งที่ ๑๕ ชุดที่ ๑ ประกอบด้วยหนังสือ ๗ เรื่อง ดังนี้
- Erotic Fragment No.1,2,3 / ๒๕๕๔ / ๕.๓๐ นาที / อนุชา บุญยวรรณะ
- A Railroad Engineer/ ๒๕๕๔ / ๘ นาที / วสุนันท์ หุตเวช
- ๖๙/๒๕๕๔ / ๒๐ นาที / สมคิด พุกพงษ์
- คล้าย/ ๒๕๕๔ / ๒๓ นาที /ตุลพบ แสงเจริญ
- เรื่องนำเน่าของ”พลอย”/ ๒๕๕๓ / ๑๐ นาที / เจนณรงค์ ศิริมหา
- The Empty Noise/ ๒๕๕๔ /๑๖ นาที / ัญวรรณ เหมพนม
- Mrs.Nuan Who Can Recall Her Past Lives / ๒๕๕๓ /๖ นาที / จุฬญาณนนท์ ศิริผล

วันอังคารที่ **๖** กันยายน ๑๘.๐๐ น.**ผีเสื้อสมุทร** (วรรณคดีในภาพยนตร์ไทย)
๒๕๔๙ / กำกับโดยชานนธ์ สมฤทธิ์ / อาร์เอส ฟิล์ม
เมื่อหญิงสาวที่มีลักษณะเป็นๆ ค้นพบว่าเธอสามารถสื่อสารกับสัตว์น้ำได้หลากหลายชนิด ปริศนานี้ทำให้เธอออกค้นหาที่มาลึกลับของตัวเอง หนึ่ง

วันพุธที่ **๗** กันยายน ๑๘.๐๐ น.
เนื่องในโอกาสวันเกิดหอภาพยนตร์ เราจะฉายหนังที่เป็น “เพชรในตม” ของหอภาพยนตร์

วันพฤหัสบดีที่ **๘** กันยายน ๑๘.๐๐ น.**Funny Note (SENSEI NO TSUSHINBO)**
๒๕๒๐ / กำกับโดย Takeda Kazunari / สนับสนุนโปรแกรมโดย มูลนิธิญี่ปุ่น (ภาษาญี่ปุ่น คำบรรยายภาษาไทย)
หนังญี่ปุ่นที่สร้างความประทับใจมามากมาย เล่าเรื่องนักเรียนแสนซนที่พยายามจะแกล้งครูคนใหม่ หนังได้รับรางวัลภาพยนตร์ยอดเยี่ยมจากมหกรรมภาพยนตร์เอเชียแปซิฟิก ประจำปี ๒๕๒๐

วันศุกร์ที่ **๙** กันยายน ๑๘.๐๐ น.**หนังสือประกวดช้างเผือกพิเศษ ๑**
หนังสือประกวดช้างเผือกพิเศษ ๑ เป็นชุดหนังสือสั้นฝีมือของนักเรียนระดับประถมและมัธยมศึกษาที่เข้ารอบสุดท้ายในการประกวดเทศกาลภาพยนตร์สั้นครั้งที่ ๑๕ ชุดที่ ๑ ประกอบด้วยหนังสือ ๖ เรื่อง ดังนี้
- นายประหลาดเพื่อนรัก/ ๒๕๕๔ /๑๑ นาที /กมนัช ดันติวิชิตเวช
- Pedigree /๒๕๕๓ / ๓ นาที /ราชพฤกษ์ ดิยะจามร
- House/ ๑๕ นาที /เศรษฐสิริ ชาญจรัสพงค์
- Dangerous Summer / ๒๑ นาที /ทัตพล ราชนอก
- ไบเบิล เบล์ท / ๒๕๕๔ / ๕ นาที /บุญจิรา พึ่งมี
- Lesbian Fantasy/ ๒๕๕๔ / ๑๗ นาที /ธีรัช หวังวิศาล

วันเสาร์ที่ **๑๐** กันยายน ๑๕.๐๐ น.
ภาพยนตร์สนทนา วรรณคดีกับภาพยนตร์ไทย โดยอาจารย์ ณรงค์ศักดิ์ สอนใจ อาจารย์ภาควิชาศิลปศาสตรมหาวิทยาลัยมหิดล

วันอาทิตย์ที่ **๑๑** กันยายน ๑๓.๐๐ น.**United ๙๓**
๒๕๔๙ / กำกับโดย Paul Greengrass / แคททาลิสต์ อัลลายแอนซ์ (ภาษาอังกฤษ คำบรรยายภาษาไทย)
ในวาระครบรอบ ๑๐ ปี ของเหตุการณ์ ๑๑ กันยายน ๒๕๔๔ ที่ผู้ก่อการร้ายได้จี้เครื่องบินหลายลำเพื่อพุ่งชนสถานที่สำคัญๆ ของประเทศสหรัฐอเมริกา หนัง United ๙๓ เล่าเรื่องที่เกิดขึ้นบนเครื่องบินลำหนึ่งที่ถูกจี้ แต่ผู้โดยสารพยายามสะกัดกันผู้ก่อการร้าย หนึ่งได้คำชมอย่างมากทั้งในเรื่องการสร้างภาพที่สมจริงและบรรยายากาที่ตึงเครียด

โปรแกรมเดือนกันยายน ๒๕๔๔

วันจันทร์ที่ **๑๒** กันยายน ๙.๐๐ – ๑๗.๐๐ น.
ประชุมวิชาการด้านภาพยนตร์ไทยศึกษา
๑๘.๐๐ น. Unreal Forest
๒๕๕๑ / กำกับโดย จักรวาล นิลอํารงค์ / เอ็กซ์ตรา เวอร์จิ้น (ภาษาไทย คำบรรยายภาษาอังกฤษ)
หนังสารคดีเชิงทดลอง ที่นำเสนอเรื่องราวของกลุ่มนักทำหนังจากเอเชียที่ได้รับเงินจากเทศกาลภาพยนตร์ตะวันตก เพื่อไปสร้างภาพยนตร์ที่ทวีปแอฟริกา ตัวหนังเล่าเรื่องแบบสารคดี ผ่่งด้วยน้ำเสียงของการวิจารณ์กระบวนการจัดงานของเทศกาลภาพยนตร์ดังกล่าว ที่ไม่ต่างอะไรกับลัทธิล่าอาณานิคม

วันอังคารที่ **๑๓** กันยายน ๑๘.๐๐ น.**อักษะสารคาม**
๒๕๕๔ / กำกับโดย ธัญญ์วารินทร สุชะพิสิษฐ์ / สหมงคลฟิล์ม อินเตอร์เนชั่นแนล
เรื่องราวความรักวัยรุ่นนหลากหลายคู่ ที่เกิดขึ้นในจังหวัดมหาสารคาม ควบคู่ไปกับการพยายามสอดแทรกประเด็นสำนึกกรบ้านเกิดลงไปในความรักของแต่ละคู่

วันพุธที่ **๑๔** กันยายน ๑๘.๐๐ น.**ฟ้าทะลายโจร**
๒๕๔๓ / กำกับโดย วิศิษฐ์ ศาสนเที่ยง / บ.ไพร่สตาร์ โปรดักชั่น จำกัด
ภาพยนตร์สีสันสดใส กลายเป็นหนึ่งในหัวหอกภาพยนตร์ไทยใหม่ (New Thai Cinema) หนังสือเล่าเรื่องความสัมพันธ์ของกลุ่มโจร ที่เกิดบนชั้นความระวางซึ่งกันและกัน พ้องไปกับความรักรของหนุ่มต่าต่อยกับหญิงสาวเลอโฉมผู้สูงศักดิ์

วันพฤหัสบดีที่ **๑๕** กันยายน ๑๘.๐๐ น.**มือปืนโลก/พระ/ จัน**
๒๕๔๔ / กำกับโดย ยุทธเลิศ สิปปภาค / อาร์เอสฟิล์ม
หนังสนุกกวนๆ เล่าเรื่องกลุ่มมือปืนรุ่นเก่าที่ตกกระป๋องที่ได้รับการกึ่งเดียว กับมือปืนหนุ่มรุ่นใหม่ ทั้งสองพยายามแข่งขันกันเพื่อจะพิชิตภารกิจให้ได้ก่อนหนึ่งเป็นต้นแบบของการนำดาวตลกมาทำหน้าที่จากหลายคณะมาอยู่ร่วมกันในภาพยนตร์ไทยร่วมสมัย

วันศุกร์ที่ **๑๖** กันยายน ๑๑.๐๐ – ๑๗.๐๐ น.**ชั้นกรู (Masterclass)** โดย อาทิตย์ อัสสรรัตน์
ผู้กำกับภาพยนตร์นอกกระแสเจ้าของรางวัลจากเทศกาลภาพยนตร์นานาชาติมากมาย รวมทั้งสุพรรณหงส์ทองคำ ชมรมนักวิจารณ์บันเทิงและศิลปธร สาขาภาพยนตร์
๑๘.๐๐ น. รวมผลงานภาพยนตร์สั้นของอาทิตย์ อัสสรรัตน์

วันเสาร์ที่ **๑๗** กันยายน ๑๔.๐๐ – ๑๗.๐๐ น.
กิจกรรมลานดารา เนาวรัตน์ ยุคธนันท์

วันอาทิตย์ที่ **๑๘** กันยายน ๑๓.๐๐ น.**กามนิต วาสฏฐิ**
๒๕๒๔ / กำกับโดย พรพจน์ กนิษฐเสน
จากวรรณกรรมแปลที่โด่งดังของเสฐียร โกเศศ-นาคะประทีป เล่าเรื่องราวความรักของชายหนุ่มรักกร กับหญิงสาวสูงศักดิ์ ในยุคพุทธกาล เพื่อชี้ให้เห็นความทุกข์ที่เกิดจากความไม่เที่ยง และการแสวงหาความสุขที่แท้จริง

วันจันทร์ที่ **๑๙** กันยายน ๑๘.๐๐ น.**หนังสือประกวดรักนั ๒**
หนังสือประกวดรักนั ๒ เป็นชุดหนังสือสั้นฝีมือของบุคคลธรรมดาที่เข้ารอบสุดท้ายในการประกวดเทศกาลภาพยนตร์สั้นครั้งที่ ๑๕ ชุดที่ ๒ ประกอบด้วยหนังสือ ๖ เรื่อง ดังนี้
- One / ๒๕๕๔ / ๘ นาที / วีระ รักบ้านเกิด
- The Tree /๒๕๕๔ / ๑๖ นาที/ เณนิภา พลริกร
- ชินตะ ไกลจัน (ต่างดาวท่องทั้ง) / ๒๕๕๓ /๑๒ นาที/ ก้อง พาหุรักษ์
- ภูเขาไฟพิโรธ / ๒๕๕๔ /๑๕ นาที / ไทกิ ศักดิ์พิสิษฐ์
- สุข เล็ก น้อย/ ๒๕๕๓ / ๑๓ นาที /อิทธิศักดิ์ เอื้อสุนทรวัฒนา
- เพิ่งกลับจากดินแดนเวทมนตร์อันไกลแสนไกล/ ๒๕๕๔ / ๓๐ นาที / ภาส พัฒนกิจาร

วันอังคารที่ **๒๐** กันยายน ๑๘.๐๐ น.**เพื่อน-แพง** (วรรณคดีในภาพยนตร์ไทย)
๒๕๒๖ / กำกับโดย เชิด ทรงศรี / เชิดไชย ภาพยนตร์
เรื่องสั้นเพื่อน – แพง ยາขอบ ได้แรงบันดาลใจจากวรรณคดีชื่อดังอย่างลิลิตพระลอ นำเสนอความรักสามเ้าของหนึ่งชายกับสองหญิงพี่น้องที่ผูกพันกันมาแต่เด็ก แต่เมื่อความรักเกิดขึ้นแบบผิดฝาผิดตัว ความผิดหวังและโศกนาฏกรรมจึงตามมา

วันพุธที่ **๒๑** กันยายน ๑๘.๐๐ น.**Mondays in the Sun (Los lunes al sol)**
๒๕๔๕ / กำกับโดย Fernando León de Aranoa / สนับสนุนโดยสถานทูตสเปน และ AECID (ภาษาสเปน คำบรรยายภาษาอังกฤษ)
ภาพยนตร์สเปน เจ้าของรางวัลภาพยนตร์ยอดเยี่ยม Goya ปี พ.ศ.๒๕๔๖ รวมทั้งกวาดรางวัลจากเทศกาลภาพยนตร์มากมาย หนังสือเล่าเรื่องของกลุ่มชายตกงานที่ชีวิตวนเวียนกับปัญหาที่ไม่สิ้นสุด โดยเฉพาะอนาคตที่ไม่มั่นคงที่รอคอยพวกเขาอยู่

วันพฤหัสบดีที่ **๒๒** กันยายน ๑๘.๐๐ น.**หนังสือประกวดช้างเผือกพิเศษ ๒**
หนังสือประกวดช้างเผือกพิเศษ ๒ เป็นชุดหนังสือสั้นฝีมือของนักเรียนระดับประถมและมัธยมศึกษาที่เข้ารอบสุดท้ายในการประกวดเทศกาลภาพยนตร์สั้นครั้งที่ ๑๕ ชุดที่ ๒ ประกอบด้วยหนังสือ ๖ เรื่อง ดังนี้
- Inverse Destination / ๒๕๕๔ / ๑๒ นาที /ราชพฤกษ์ ดิยะจามร
- หลอดสี/ ๒๕๕๔ / ๑๑ นาที /วิรภัทร เต็มบัณฑิต และ โชติกา ปริณายก
- กระต่ายน่ารัก /๒๕๕๔/ ๗ นาที/ พิมพ์เพชร พิมพ์ทอง
- แก้วหน้าม้า/ ๒๕๕๓ / ๒๓ นาที /ณรงค์ชัย นาคศรีจันทร
- Miss you / ๒๕๕๔ / ๕ นาที /เปรมพันธ์ ผลิตผลการพิมพ์
- MIZU / ๒๕๕๓ / ๑๔ นาที /ธีรัช หวังวิศาล
- เปลี่ยน/ ๒๕๕๔ / ๘ นาที /บุญจิรา พึ่งมี

วันศุกร์ที่ **๒๓** กันยายน ๑๘.๐๐ น.**Mary and Max**
๒๕๕๒ / กำกับโดย Adam Elliot / สนับสนุนโดยโรงภาพยนตร์ House RCA
อนิเมชั่นสุดเก๋ ที่สร้างความประทับใจผู้ชมทั่วโลก หนังสือเล่าเรื่องความสัมพันธ์ของเพื่อนทางจดหมายระหว่าง เด็กหญิง ๘ ขวบ ซึ่งเหงาที่อาศัยอยู่ชานเมืองเมลเบิร์น กับ ชายหนุ่มร่างอ้วนอายุ ๔๔ ปี ที่อาศัยอยู่ในนิวยอร์ก ความสัมพันธ์ยังยืนถึง ๒๐ ปี ทั้งๆ ที่ไม่เคยเจอหน้ากันเลย

SEPTEMBER

รายละเอียดโปรแกรม เดือนกันยายน

วันเสาร์ที่ ๒๔ กันยายน ๑๓.๐๐ น.

กากิ (วรรณคดีในภาพยนตร์ไทย)

๒๕๒๓ / กำกับโดย เนรมิต / ไซโยภาพยนตร์

จากวรรณคดีเรื่องชื่อได้กลายเป็นภาพยนตร์ที่เต็มไปด้วยจินตนาการที่เล่าถึงเสน่ห์ความงามของนางกากิ ที่ทำให้นางเป็นที่หมายปองของชายหนุ่มได้พบเธอ จนเกิดศึกชิงนาง และลามปามไปถึงการก่อสงคราม สุดท้ายเสน่ห์ของนางก็ย้อนกลับมาทำร้ายนางเอง

วันอาทิตย์ที่ ๒๕ กันยายน ๑๓.๐๐ น.

พระเจ้าช้างเผือก

ในวาระครบรอบ ๗๐ ปี การออกฉายภาพยนตร์เรื่อง

พระเจ้าช้างเผือก หอภาพยนตร์ฯ จึงเลือกวันสวนสนามเสรีไทย

ในการเฉลิมฉลองความยิ่งใหญ่และความสำคัญของภาพยนตร์เรื่องนี้ รวมทั้งเปิดฉายภาพยนตร์เรื่องพระเจ้าช้างเผือก ในฉบับพากย์ไทยเป็นครั้งแรก หนังสั่เล่าเรื่องสงครามระหว่างเจ้ากรุงอยุทธยากับ เจ้ากรุงหงสาวดี ที่เกิดขึ้นจากความโลภของกษัตริย์เพียงองค์เดียว แต่ต้องเดือดร้อนไพร่ฟ้าทั้งแผ่นดิน

วันจันทร์ที่ ๒๖ กันยายน ๑๘.๐๐ น.

บุปผิวนก

๒๕๔๕ / กำกับโดย ธนิตย์ จิตต์นุกูล / ไฟว์สตาร์ โปรดักชั่น

จากวรรณคดีเรื่องขุนช้างขุนแผน ถูกนำมาถ่ายทอดในรูปแบบภาพยนตร์ โดยเน้นการสร้างตัวละครขุนแผนให้มีอารมณ์แบบมนุษย์ ปุถุชนไม่ว่าจะเป็นรัก โลภ โกรธ หลง รวมทั้งมีความหลงใหลในพลังไสยศาสตร์

โปรแกรม เดือนกันยายน ๒๕๔๔

วันอังคารที่ ๒๗ กันยายน ๑๘.๐๐ น.

Belle de Jour

๒๕๑๐ / กำกับโดย Luis Buñuel / สนับสนุนโดย สถาบันฝรั่งเศส

(ภาษาฝรั่งเศส คำบรรยายภาษาอังกฤษ)

แม่บ้านหน้าตาดี ตัดสินใจทำงานพิเศษเป็นโสเภณีชั้นสูงในเวลากลางวัน เพื่อที่เธอจะตอบสนองความต้องการ และค้นพบตัวตนของเธอ ถือเป็นหนังฝรั่งเศสที่ได้รับการกล่าวขวัญถึง หนึ่งได้รับรางวัลภาพยนตร์ยอดเยี่ยมจากเทศกาลภาพยนตร์เวนิซเมื่อพ.ศ.๒๕๑๐

วันพุธที่ ๒๘ กันยายน ๑๘.๐๐ น.

หนึ่งประกวดรัตนี ๓

หนังสือประกวดรัตนี ๓ เป็นชุดหนังสือฝีมือของบุคคลธรรมดาที่เข้ารอบสุดท้ายในการประกวดเทศกาลภาพยนตร์สั้นครั้งที่ ๑๕ ประกอบด้วยหนังสือ ๖ เรื่อง ดังนี้

- เบิร์ดอยากได้บ๊ิป/ ๒๕๕๔ / ๑๐ นาที /เมธัส ศิรินาวิน
- 6 to 6 / ๒๕๕๓ / ๒๐ นาที /อาทิตย์ อัสสรตัน
- Dear, Centauri / ๒๕๕๔ / ๑๕ นาที/ ทริธนาธิษณ์ เพิ่มพงษ์ดำรงกุล
- เราจะข้ามเวลามาพบกัน/๒๕๕๓ / ๑๓ นาที / เอกลักษณ์ มาลีทิพย์วรรณ
- Petits Yeux (Little Eyes) / ๒๕๕๓ /๑๓ นาที / ฤทธิชัย สิริประสิทธิ์พงศ์
- The Island of Utopias /๒๕๕๓ /๒๐ นาที / ปราโมทย์ แสงศร

วันพฤหัสบดีที่ ๒๙ กันยายน ๑๘.๐๐ น.

The Edukators (Die Fetten Jahre Sind Vorbei)

๒๕๔๗ / กำกับโดย Hans Weingartner /

สนับสนุนโดยสถาบันเกอเธ่ (ภาษาเยอรมัน คำบรรยายภาษาอังกฤษ)

วัยรุ่นนักเคลื่อนไหวสังคม ๓ คน ชอบลักลอบเข้าไปในบ้านของคนรวย เพื่อจะได้ไปจัดเฟอร์นิเจอร์เสียใหม่ รวมทั้งทั้งข้อความเป็นการล้อเลียนเรื่องทุนนิยม แต่แล้ววันหนึ่งเจ้าของบ้านมาเจอพวกเขาเข้า พวกเขาจึงตัดสินใจลักพาตัวเจ้าของบ้านด้วย

วันศุกร์ที่ ๓๐ กันยายน ๑๘.๐๐ น.

ดูหนังกับโดม

OCTOBER

รายละเอียดโปรแกรม เดือนตุลาคม

วันเสาร์ที่ ๑ ตุลาคม ๑๓.๐๐ น.

อัศวินดาบกายสิทธิ์

๒๕๑๓ / กำกับโดย เฉิน เลียน ปิน / เซาท์อีสต์เอเชียฟิล์ม

ภาพยนตร์ต่างประเทศเรื่องแรกที่มิตร ชัยบัญชา พระเอกตลอดกาลของคนไทยได้แสดง หนังสั่เล่าเรื่องความรักบนรอยแค้นของสองตระกูลที่ขัดแย้งกันเพราะต้องการแย่งชิงสิทธิ์เหนือภูเขา ซึ่งมีแร่เกลือมูลค่ามหาศาลอยู่

วันอาทิตย์ที่ ๒ ตุลาคม ๑๓.๐๐ น.

หนูมานพบ ๕ ไร่บดเณร (วรรณคดีในภาพยนตร์ไทย)

๒๕๑๘ / กำกับโดย สมโภชน์ แสงเดือนฉาย / ไซโยภาพยนตร์

ภาพยนตร์ภาคต่อจาก หนูมานพบ ๗ ยอดมณูษย์ การพบกันระหว่างฮีโร่พันธุ์ไทยอย่างหนูมาน กับ ฮีโร่ญี่ปุ่นไอ้มดเอ็กซ์ ต้องมาร่วมมือกันต่อกรกับเหล่าสมุนปีศาจที่ถูกสร้างขึ้นมาให้มีพลังมหาศาลเกินกว่าใคร คนใดคนหนึ่งจะทั่ตทานไว้ได้

วันจันทร์ที่ ๓ ตุลาคม ๑๘.๐๐ น.

หนังสือประกวดฤิก ๑

หนังสือประกวดฤิก ๑ เป็นชุดหนังสือารคดีไทยที่เข้ารอบสุดท้ายงาน

เทศกาลภาพยนตร์สั้นครั้งที่ ๑๕ ชุดที่ ๑ ประกอบด้วย

- บ้านเราอยู่ห้วยดินดำ (๒๕๕๔ / ๕๔ นาที / พิสุทธิ์ ศรีหมอก)

- ดงพญาเย็น (๒๕๕๓ /๒๗ นาที/ สติชัย คงสุข)

วันอังคารที่ ๔ ตุลาคม ๑๘.๐๐ น.

Hyperbola of Youth

๒๔๙๙ / กำกับโดย Han Hyung-mo /สนับสนุนหอภาพยนตร์เกาหลี (ภาษาเกาหลี คำบรรยายภาษาอังกฤษ)

ภาพยนตร์เกาหลีเรื่องนี้ถือเป็นภาพยนตร์เรื่องแรกหลังเกิดสงครามเกาหลี ที่พยายามจะสร้างสรรคิในรูปแบบของภาพยนตร์เพลงและตลก โดย เล่าเรื่องของเพื่อนสนิทที่ต้องมาสลับการใช้ชีวิตกันตามคำสั่งของหมอ เนื่องจากคนหนึ่งเป็นโรคกินดีเกินไป ในขณะที่อีกคนหนึ่งเป็นโรคกินลำบากเกินไป

วันพุธที่ ๕ ตุลาคม ๑๘.๐๐ น.

ไกรทอว (วรรณคดีในภาพยนตร์ไทย)

๒๕๒๘ / กำกับโดย เนรมิต และฉลุย ศรีรัตนา / ไซโยภาพยนตร์

จากวรรณคดีพื้นบ้านชื่อดัง เล่าเรื่องของจระเข้ชาละวันที่อาละวาดสร้างความเดือดร้อนให้ชาวบ้านเมืองพิิจิตรมากมาย รวมทั้งจับตัวสองลูกสาวของเศรษฐีไปด้วย จึงประกาศหาคนตามล่าจระเข้ ไกรทอวผู้รู้าเรียนปราบจระเข้ชนะอาสารับหน้าที่นี้

วันพฤหัสบดีที่ ๖ ตุลาคม ๑๘.๐๐ น.

หนังสือประกวดช้างเผือก ๑

หนังสือประกวดช้างเผือก ๑ เป็นชุดหนังสือผลงานของผู้กำกับที่เป็นนิสิตนักศึกษาระดับอุดมศึกษา ที่เข้ารอบสุดท้ายในงานเทศกาลภาพยนตร์สั้นครั้งที่ ๑๕ ชุดที่ ๑ ประกอบด้วย

- สนามหลวง /๒๕๕๔ / ๒๘ นาที / วุฒิพันธ์ ดีปัญญา
- น้ำโอมอยากมีผิว /๒๕๕๔ /๒๗ นาที /ทศพร เจริญทอง
- ก่อนรักจะกลายเป็นความผูกพัน /๑๖ นาที / อิชฎิ แชน่า
- กลียุค /๒๕๕๔ / ๓๐ นาที / เอกภณ เศรษฐสุข

วันศุกร์ที่ ๗ ตุลาคม ๑๘.๐๐ น.

เ็น เ็น เ็น

๒๕๐๘ / พระเจ้าวรวงศ์เธอพระองค์เจ้าอนุสรมงคลการ /

ละโว้ภาพยนตร์ (ภาษาไทย คำบรรยายภาษาอังกฤษ)

ภาพยนตร์เพลงชื่อดังของไทย เล่าเรื่องราวความรักระหว่างชนชั้นมิตร ชัยบัญชา รับบทเป็นลูกชายเศรษฐีเงินกู๊ที่มาพบรักกับหญิงสาว เด็กขอทานที่รับบทโดยเพชรา เขาวราษภุรร์ หนังสั่เต็มไปด้วยคาราคับคั่งมากมาย ภาพยนตร์เรื่องนี้ประสบความสำเร็จเป็นอย่างมาก และถือเป็นภาพยนตร์ขนาด ๓๕ มม. เรื่องแรกที่มิตร ชัยบัญชาได้เล่น (ก่อนหน้านี้มีมิตรเล่นแต่หนัง ๑๖ มม. มาตลอด) หนังสั่ยาว ๑๙๖ นาที ดูกันอย่างเต็มอิม

วันเสาร์ที่ ๘ ตุลาคม ๑๐.๓๐ น.

สามเกลอเจอล่องหน

๒๕๐๙ / กำกับโดย ฉลุย ศรีรัตนา / ศรีโรจน์ ภาพยนตร์

ในวั้ครบรอบวันเสียชีวิตของมิตร ชัยบัญชา หอภาพยนตร์จึงได้เลือกนำภาพยนตร์เรื่องสามเกลอเจอล่องหน ซึ่งเป็นภาพยนตร์ที่คนรุ่นหลังไม่ค่อยรู้จักนัก หนังสั่ดัดแปลงจากหนึ่งในนิยายตลกชุดพล นิกร กิมหงวน หนังสั่จะฉายด้วยการพากย์สดประกอบ

วันอาทิตย์ที่ ๙ ตุลาคม ๑๓.๐๐ น.

พระอภัยมณี (วรรณคดีในภาพยนตร์ไทย)

๒๕๐๙ / กำกับโดยรังสี ทัศนพยัคฆ์ / ตีอกบุญภาพยนตร์

จากวรรณคดีที่ผสมผสานจินตนาการชื่อดังของไทยสู่สื่อภาพยนตร์มิตร ชัยบัญชารับบทเป็นพระอภัยมณี ที่ถูกนายักษ์ผีเสื้อสมุทรซึ่งรับบทโดย เพชรา เขาวราษภุรร์ ลักพาตัวมาไว้ในถ้ำ ก่อนที่ทั้งคู่จะเริ่มมีความสัมพันธ์กันจนมีบุตรชายด้วยกัน แต่พระอภัยมณีกียังคงอยากจะหนีออกจากถ้ำอยู่ดี

วันจันทร์ที่ ๑๐ ตุลาคม ๑๘.๐๐ น.

เชือดก่อนชิม

๒๕๕๒ / กำกับโดย ทิพา เมย์ไธสง / บ.พระนครฟิล์ม จำกัด แม้คำสาวชายก๊วยเตี้ยวที่แม้รูปลักษณ์ภายนอก เธอก็เหมือนหญิงสาวธรรมดาทั่วไป แต่ลึกลงไปภายในใจเธอกลับมีด้านมืดที่เก็บกดมาจากวัยเด็ก และนั่นเป็นจุดเริ่มต้นนำไปสู่เรื่องราวสุดโหด

วันอังคารที่ ๑๑ ตุลาคม ๑๘.๐๐ น.

หนังสือประกวดช้างเผือก ๒

หนังสือประกวดช้างเผือก ๒ เป็นชุดหนังสือผลงานของผู้กำกับที่เป็นนิสิตนักศึกษาระดับอุดมศึกษา ที่เข้ารอบสุดท้ายในงานเทศกาลภาพยนตร์สั้นครั้งที่ ๑๕ ชุดที่ ๒ ประกอบด้วย

- มดลูกในตู้ปลา (๒๕๕๓ /๒๓ นาที / ณพรรณ ตรีผลาวิเศษกุล)
- นอกหน้าต่าง (๒๗ นาที/ ภิชณัฐ สุขทร)
- ไตรภูมิคาถา (๒๕๕๔ /๑๕ นาที / ภัทธิ บัณฑวนิช)
- ชิง/ ๒๕๕๔ (๓๐ นาที/ บุญนุช ไกรทอง)

โปรแกรม เดือนตุลาคม ๒๕๔๔

ลานดารา เนาวรัตน์ ยุทธะนันท์ ๑๗ กันยายน ๑๔.๐๐ น. เป็นต้นไป

หลังจากที่มีเหตุสุดวิสัย ทำให้กิจกรรมลานดาราประจำเดือนสิงหาคมต้องยกเลิกไป หอภาพยนตร์จึงขอเชิญคุณเนาวรัตน์ ยุทธะนันท์ มาร่วมกิจกรรมลานดาราประจำเดือนกันยายนแทน ผู้ที่เป็นแฟนของหนึ่งในนักแสดงชั้นนำของไทย ดาราสาวเจ้าเสน่ห์ผู้มีอารมณ์ขันอันล้นเหลือ ไม่ควรพลาดโอกาสที่จะได้ใกล้ชิดเธอผู้นี้

OCTOBER

รายละเอียดโปรแกรม เดือนตุลาคม

วันพุธที่ ๑๒ ตุลาคม ๑๘.๐๐ น.

Haunted School

๒๕๓๘ / กำกับโดย Hirayama Hideyuki /

สนับสนุนโดยมูลนิธิญี่ปุ่น (ภาษาญี่ปุ่น คำบรรยายภาษาไทย)
เหตุสยองขวัญเกิดขึ้นที่โรงเรียนประถมชานเมือง เมื่อเด็กชายคนหนึ่งบังเอิญทำหัวของรูปปั้น Haniwa ตกแตก จนเป็นเหตุให้เด็กนักเรียนคนอื่นๆ ติดอยู่ในตึกเก่าของโรงเรียน และถูกตามหลอกหลอนโดยวิญญาณปีศาจ หนึ่งได้รับความนิยมอย่างมาก และประสบความสำเร็จกับการผสมผสานเรื่องเล่าผีญี่ปุ่นกับเทคนิคสมัยใหม่ และ เรื่องจินตนาการ สยองขวัญ กับอารมณ์ขันเข้าไว้ด้วยกัน

.....

วันพฤหัสบดีที่ ๑๓ ตุลาคม ๑๘.๐๐ น.

หับสืบประกวดตุ๊ก ๔

หนังสือ้นประกวดตุ๊ก ๔ เป็นชุดหนังสือสารคดีไทยที่เข้ารอบสุดท้ายงานเทศกาลภาพยนตร์สั้นครั้งที่ ๑๕ ชุดที่ ๔ ประกอบด้วย

- คนสามรุ่น ครุ่นคิด อะไรฤ /๒๕๕๓ /๒๐ นาที/ ภาณุ แสง-ชูโต และ ขวัญแก้ว เกตุผล
- วัดซิกซ์ /๒๕๕๔ /๑๐ นาที / มนัสวีร์ กิจพิศุทธิ์
- ประวัติศาสตร์ขนาดย่อของความทรงจำ /๒๕๕๓/ ๑๔ นาที / จุฬญาณนนท์ ศิริผล
- มะตูม /๒๕๕๔ /๑๘ นาที /เบญจมาศ รัตนเพชร
- เด็กน้อย /๒๕๕๓/ ๑๐ นาที/ กฤติน ภัสกรกุลติก
- ยูโทสบายดี /๒๕๕๔/๑๖ นาที /ยศวิศ สิทธิวงค์

.....

วันศุกร์ที่ ๑๔ ตุลาคม ๑๘.๐๐ น.

West Side Story

๒๕๐๔ / กำกับโดย Jerome Robbins และ Robert Wise / แคททาลิสต์ อัลลายแอนซ์

(ภาษาอังกฤษ คำบรรยายภาษาไทย)

จากวรรณคดีชื่อดัง Romeo and Juliet ของ William Shakespeare ถูกดัดแปลงให้กลายเป็นภาพยนตร์เพลงชื่อดังแห่งยุค หนึ่งยังคงเล่าเรื่องราวความรักบนความแค้นและการทำหั่นกันของคนสองกลุ่ม แทนที่จะเป็นครอบครัวผู้ดีในประเทศอังกฤษ ก็ถูกเปลี่ยนให้กลายเป็นแก๊งเด็กวัยรุ่นในเมืองนิวยอร์ก

.....

วันเสาร์ที่ ๑๕ ตุลาคม ๑๓.๐๐ น.

ศึกกบกกsssu (วรรณคดีในภาพยนตร์ไทย)

๒๕๒๗ / กำกับโดย เนรมิต และ เสรี หวังในธรรม / ไซโยภาพยนตร์
ศึกกบภรรณถือเป็นหนังไทยที่แปลกเรื่องหนึ่ง หนึ่งใช้ลักษณะของ โขนมาผสมกับสื่อภาพยนตร์ เพื่อเล่าเรื่องของส่วนหนึ่งของมหากาพย์รามเกียรติ์ เล่าเรื่อง กุมภกรรณน้องแห้วฯ ของทศกัณฐ์ ผู้มีฤทธิ์มาก แต่เป็นยักษ์ที่ดำรงตัวอยู่ในศีลและธรรม แต่เพราะเห็นแก่ความป็นที่น้องกับทศกัณฐ์ ทำให้ต้องออกรบช่วยทศกัณฐ์ แม้จะไม่เต็มใจก็ตาม

.....

วันอาทิตย์ที่ ๑๖ ตุลาคม ๑๓.๐๐ น.

หนุพานคลุกฝุ่น (วรรณคดีในภาพยนตร์ไทย)

๒๕๕๑ / กำกับโดย ศักดิ์ชัย ศรีบุญนาค / พระนครฟิล์ม
ชายหนุ่มกำพริ้า ผู้มีปมในอดีตมากมาย ต้องรับหน้าที่ดูแลรักษาและสืบทอดศาสตร์วิชาไสยะแห่งวานร และเขาต้องปกป้องภัยคุกคามจากคนชั่ว ที่พยายามแก้แค้นเขา หลังจากที่เขาเข้าไปขัดขวางผลประโยชน์

วันจันทร์ที่ ๑๗ ตุลาคม ๑๘.๐๐ น.

หับสืบประกวดตุ๊ก ๒

เนื่องในวันสรรพสาตร (ปีตาภาพยนตร์ไทย) หอภาพยนตร์จัดฉายหนังสือารคดีประกวดที่ชนะรางวัลตุ๊ก ในเทศกาลภาพยนตร์สั้นครั้งที่ ๑๕ ได้แก่ภาพยนตร์สารคดีเรื่อง ๙๕๑๑๐ เมืองในหมอก /๒๕๕๔ ๘๓ นาที กำกับโดย ทวีวิทย์ กิจธนสุนทร

.....

วันอังคารที่ ๑๘ ตุลาคม ๑๘.๐๐ น.

จัน ดารา

๒๕๔๔ / กำกับโดย นนทรีย์ นิมิบุตร /

ไท เอ็นเตอร์เทนเมนต์

เด็กหนุ่มที่โตมาในบ้านที่เต็มไปด้วยราคะ แม่เขาจะไม่ชอบพ่อของตัวเองเลย และพ่อก็ไม่ชอบเขาเช่นกัน แต่เมื่อเขาโตขึ้น เขาก็แทบจะมีนิสัยเจ้าชู้เหมือนพ่อของตัวเองไม่มีผิด วิภาวี เจริญปุระ ได้รับรางวัลนักแสดงประกอบหญิงยอดเยี่ยม ทั้งจากรางวัลสุรัสวดี และรางวัลสุพรรณหงส์ทองคำ ประจำปี พ.ศ.๒๕๔๔

.....

วันพุธที่ ๑๙ ตุลาคม ๑๘.๐๐ น.

Solitary Fragments (La soledad)

๒๕๕๐ / กำกับโดย Jaime Rosales /

สนับสนุนโดยสถานทูตสเปน และ AECID

(ภาษาสเปน คำบรรยายภาษาอังกฤษ)

ภาพยนตร์ยอดเยี่ยมจากสเปน เล่าเรื่องชีวิตของคุณแม่เลี้ยงลูกเดียวที่พยายามเลี้ยงลูกทารกของเธอ กับ ชีวิตแม่ม่ายลูกสาวสามคนที่ต้องเปลี่ยนไปตลอดกาล เมื่อมีการก่อวินาศกรรมที่เมืองเมดริด หนังสือคัดเลือกให้ฉายในเทศกาลภาพยนตร์เมืองคานส์ ในสาย Un Certain Regards ก่อนที่จะคว้ารางวัลภาพยนตร์ยอดเยี่ยมรางวัล Goya

.....

วันพฤหัสบดีที่ ๒๐ ตุลาคม ๑๘.๐๐ น.

หับสืบประกวดตุ๊ก ๓

หนังสือ้นประกวดตุ๊ก ๓ เป็นชุดหนังสือสารคดีไทยที่เข้ารอบสุดท้ายงานเทศกาลภาพยนตร์สั้นครั้งที่ ๑๕ ชุดที่ ๓ โดยฉายภาพยนตร์สารคดีเรื่อง The Forgotten /๒๕๕๔ / ๑๒๐ นาที / วชร กัณหา

.....

วันศุกร์ที่ ๒๑ ตุลาคม ๑๘.๐๐ น.

Air Doll

๒๕๕๒ / กำกับโดย Hirokazu Koreeda /

สนับสนุนโดยโรงภาพยนตร์ House RCA

(ภาษาญี่ปุ่น คำบรรยายภาษาอังกฤษ และ ภาษาไทย)

หนังสือเดี่ยวเก่ เล่าเรื่องตุ๊กตายางผู้หญิง ที่อยู่มานานหนึ่งเธอก็มีชีวิตจิตใจคล้ายมนุษย์ขึ้นมา เธอได้ทำความรู้จักกับหนุ่มร้านเช่าวิดีโอ แล้วเริ่มพัฒนาความสัมพันธ์จนกลายเป็นความรักในที่สุด หนึ่งได้รับความชื่นชมมากมายไปทั่วโลก

.....

วันเสาร์ที่ ๒๒ ตุลาคม ๑๔.๐๐ น.

กิจกรรมลานดารา ใหม่ เจริญปุระ และ วิภาวี เจริญปุระ

วันอาทิตย์ที่ ๒๓ ตุลาคม ๑๓.๐๐ น.

พยาบาลก๊ิรัก

๒๕๒๘ / กำกับโดยเพิ่มพล เชยอรุณ / พี.ดี. โปรดักชั่น

เรื่องวุ่นๆ ในโรงพยาบาลแปลกๆ ที่เต็มไปด้วยคนใช้จิตเภท คุณหมอ นิสัยแปลก และพวกชอบล้ามวง หนึ่งเล่าเรื่องผ่านกลุ่มพยาบาลใหม่ที่เพิ่งมาสมัครเข้าทำงานที่นี้ ใหม่ (สิริวิมล) เจริญปุระ รับบทพยาบาลสาวคนใหม่ที่เพิ่งเข้ามาทำงานในโรงพยาบาลแปลกๆ แห่งนี้

.....

วันจันทร์ที่ ๒๔ ตุลาคม ๑๓.๐๐ น.

หับสืบประกวดช้างเผือก ๓

หนังสือ้นประกวดช้างเผือก ๓ เป็นชุดหนังสือผลงานของผู้กำกับที่เป็นนิสิตนักศึกษาระดับอุดมศึกษา ที่เข้ารอบสุดท้ายในงานเทศกาลภาพยนตร์สั้นครั้งที่ ๑๕ ประกอบด้วย

- ใช้หัวดี ๒๐๑๒ /๒๕๕๔ / ๒๙ นาที/ ศุภณัฐ ชัยกล้าหาญ
- ณ.บ. /๒๕๕๓ / ๓๐ นาที/ ณัฐพันธุ์ บุญเลิศ
- ทั้งหมดทั้งมวล /๒๕๕๔ / ๑๗ นาที / ธนัญชนก กิตติวรารภรณ์
- บ้านผีปอบ /๒๕๕๔ / ๑๕ นาที/ อุกฤษณ์ สงวนให้
- เปลือกสุข /๒๕๕๓ / ๘ นาที/ ภัธิษ บัณพูนิช

.....

วันอังคารที่ ๒๕ ตุลาคม ๑๘.๐๐ น.

The Beaches of Agnes (Les Plages d’Agnes)

๒๕๕๑ / กำกับโดย Agnes Varda / สนับสนุนโดยสถาบันฝรั่งเศส
Agnes Varda เป็นผู้กำกับภาพยนตร์สารคดีผู้หญิงฝรั่งเศสที่มีความโดดเด่นอย่างมาก ทั้งในแง่ของเนื้อหาและศิลปะด้านภาพและเสียง สารคดีเรื่อง The Beaches of Agnes นี้ เป็นสารคดีที่เธอทำขึ้นเมื่อเธออายุ ๘๐ ปี เพื่อจะสำรวจชีวิตที่ผ่านมาของเธอผ่านภาพถ่าย วัตถุเทงจากหนังสือ บทสัมภาษณ์ เรื่องข่าวขึ้น ในแบบฉบับของเธอ

.....

วันพุธที่ ๒๖ ตุลาคม ๑๘.๐๐ น.

หับ้ประกวดช้างเผือก ๔

หนังสือ้นประกวดช้างเผือก ๔ เป็นชุดหนังสือผลงานของผู้กำกับที่เป็นนิสิตนักศึกษาระดับอุดมศึกษา ที่เข้ารอบสุดท้ายในงานเทศกาลภาพยนตร์สั้นครั้งที่ ๑๕ ประกอบด้วย

- อยากบอกใครซักคน /๒๕๕๔ /๑๗ นาที/ ขจิตา นัตพบสุข
- หัวเราะร่าน้ำตาร่วง /๒๕๕๔ / ๒๘ นาที/ ศิริพัชร เนียมพ่วง
- สุขขา ๓ /๒๕๕๓ / ๒๗ นาที / กรนันท์ ชื่นพิชัย
- Swimming pool /๒๐๑๑ /๒๘ นาที/ พวงสร้อย อักษรสว่าน

.....

พิพิธภัณฑ์ภาพยนตร์ไทย THAI FILM MUSEUM

แหล่งการเรียนรู้เกี่ยวกับภาพยนตร์ไทยแห่งเดียวในประเทศ เป็นที่เก็บรวบรวมวัตถุที่เกี่ยวกับภาพยนตร์ไทย ตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน ไม่ว่าจะเป็นอุปกรณ์ที่ใช้ในการถ่ายทำ อุปกรณ์ประกอบฉาก กล้องถ่ายภาพยนตร์ โปสเตอร์ รูปถ่าย ใบปิดภาพยนตร์ ฯลฯ

พิพิธภัณฑ์ภาพยนตร์ไทย เปิดให้ชมทุกวันเสาร์-อาทิตย์ และวันนักขัตฤกษ์ เปิดวันละ ๓ รอบเวลา ๑๐.๐๐ น. ๑๓.๐๐น. และ ๑๕.๐๐ น. เป็นพิพิธภัณฑ์แบบมีวิทยากรนำชม โดย ๑ รอบใช้เวลาประมาณ ๙๐ นาที

สอบถามข้อมูลและสำรองการเข้าชมได้ที่

๐๒-๔๘๒๒๐๑๓-๔ ต่อ ๑๑๑ หรือ www.fapot.org หรือ

www.facebook.com/thaifilmarchive

วันพฤหัสบดีที่ ๒๗ ตุลาคม ๑๘.๐๐ น.

A Year ago in Winter (Im Winter Ein Jahr)

๒๕๕๑ / กำกับโดย Caroline Link / สนับสนุนโดยสถาบันเกอเธ่

(ภาษาเยอรมัน คำบรรยายภาษาอังกฤษ)

ภาพยนตร์ชีวิตียอดเยี่ยมจากเยอรมนี เล่าเรื่องราวของแม่และลูกสาว ที่เศร้าโศกกับการจากไปกระทันหันของลูกชาย/น้องชาย แม่ได้ว่าจ้างจิตรกรมาวาดรูปลูกชายที่จากไป หนึ่งเล่าให้เห็นการใช้ศิลปะเป็นเครื่องมือของการเยียวยาจิตใจของครอบครัวที่สูญเสียคนที่รัก

วันศุกร์ที่ ๒๘ ตุลาคม ๑๘.๐๐ น.

ดูหับกับโคม

.....

วันเสาร์ที่ ๒๙ ตุลาคม ๑๓.๐๐ น.

พระณมรี (วรรณคดีในภาพยนตร์ไทย)

๒๕๒๔ / กำกับโดย เนรมิต / ไซโยภาพยนตร์

หนังสือสร้างขึ้นจากวรรณคดีพื้นบ้านเรื่องนางสิบสองและพระรถเมรี ที่เล่าเรื่องตั้งแต่พี่น้องสิบสองคนได้เป็นมเหสีของกษัตริย์ ก่อนจะถูกกลั่นแกล้งโดยนางยักษ์ให้ถูกจองจำในถ้ำ และถูกควักลูกตาออกมา โชคยังดีที่ลูกชายของน้องคนสุดท้องยังมีชีวิตรอดอยู่ เขาพยายามช่วยเหลือแม่และป้าๆ ของเขา ถึงแม้จะต้องขัดแย้งกับคนรักของตัวเองก็ตาม

.....

วันอาทิตย์ที่ ๓๐ ตุลาคม ๑๓.๐๐ น.

สุริโยไท

๒๕๔๔ / กำกับโดยหม่อมเจ้าชาตรีเฉลิม ยุคล /

พร้อมมิตร โปรดักชั่น

หนังสือสร้างขึ้นจากประวัติศาสตร์การพ่ายแพ้ของกรุงศรีอยุธยา ที่มีต่อกรุงหงสาวดี ทั้งนี้เกิดจากการความอ่อนแอของกรุงศรีอยุธยา ที่การปกครองภายในระส่ำระสายเพราะการแย่งชิงราชบัลังก์และอำนาจกัน ใหม่ เจริญปุระ ได้รับบทเด่นเป็นท้าวศรีสุดาจันทร์ ผู้หญิงที่มกใหญ่ใฝ่สูงและต้องการชิงอำนาจให้ชู้รัก

.....

วันจันทร์ที่ ๓๑ ตุลาคม ๑๘.๐๐ น.

ลัดดาแลนด์

๒๕๕๔ / กำกับโดย โสภณ ศักดาพิศิษฐ์ / จีเอ็มเอ็ม ไท หับ

“หมู่บ้านไหนๆ ก็มีคนตาย”เป็นไเอเดียเริ่มต้นของภาพยนตร์ผีไทยที่ประสบความสำเร็จอย่างมาก เล่าเรื่องครอบครัวหนึ่งที่เพ่งย้ายเข้าไปอยู่ในบ้านหลังใหญ่ โดยไม่รู้ในคืนวันที่พวกเขาย้ายเข้าไป มีสาวใช้พม่าถูกฆาตกรรมอย่างทารุณ

ลานดารา

สิริวัล เจริญปุระ หรือ ที่ทุกคนจะรู้จักกันในชื่อ **ใหม่ เจริญปุระ** เกิดวันที่ ๕ มกราคม พ.ศ.๒๕๑๒ ถือเป็นนักแสดงและนักร้องหญิงคุณภาพและมีชื่อเสียงอย่างมากคนหนึ่งของการบันเทิงไทย เข้าวงการครั้งแรกด้วยการแสดงภาพยนตร์เรื่อง **ขอแค่คิดถึง** (๒๕๒๗) ในวัย ๑๕ ปี ร่วมกับสุชาติ ขวังกูร และ ธงไชย แมคอินไตย์ ผลงานการกำกับของ ม.จ.ทิพย์ฉัตร ฉัตรชัย ซึ่งประสบความสำเร็จเป็นอย่างดี และเป็นการแจ้งเกิดชื่อ **ใหม่ สิริวัล** ในฐานะนางเอกวัยรุ่นหน้าใหม่ของวงการ หลังจากนั้น ใหม่ก็ได้รับบทบาทการแสดงในภาพยนตร์ไทยอีกสิบกว่าเรื่อง โดยมีผลงานที่เด่น ๆ อย่างเช่น **พยับบาลที่รัก** (๒๕๒๘) หนังตลกที่เล่าเรื่องเพี้ยนๆ ในโรงพยาบาลแห่งหนึ่ง **ดวงยิหวา** (๒๕๒๙) ซึ่งใหม่สามารถคว้ารางวัลตุ๊กตาทองพระสุรัสวดีสาขาผู้แสดงนำฝ่ายหญิงยอดเยี่ยม **นางนวล** (๒๕๓๐) ผลงานการกำกับของ ม.ล.พันธุ์เทวนพ เทวกุล ซึ่งดัดแปลงจากบทละครระดับโลก The Seagull ของนักประพันธ์ชาว รัสเซีย Anton Chekhov **เรือนมนุษย์** (๒๕๓๑) ใหม่รับบทเป็นสาวใช้ใจแตกผู้แสนท้อเยื่อยาน ใหม่ถือเป็นนักแสดงที่พยายามพัฒนาความสามารถทางการแสดงของเธอไปเรื่อยๆ ไม่หยุดอยู่กับที่ ทั้งจากรับบทนำในละครเวที เรื่อง **ไร่นาสุข** (๒๕๒๙) ผลงานละครเวทีเรื่องแรกๆ ของบริษัทแอส เอ็นเตอร์เทนเมนต์ และ **บ้าก็บ้าวะ** (๒๕๓๐) ผลงานละครเวทีของ ม.ล.พันธุ์เทวนพ เทวกุล ซึ่งดัดแปลงจากนิยายชื่อดัง One Flew Over the Cuckoo's Nest หรือการยอมรับแรงๆ ในละครโทรทัศน์เรื่อง **อิฟรักคนเรียงเมือง** (๒๕๓๑) ซึ่งตอนนั้นเธอมีอายุเพียง ๑๙ ปีเท่านั้น นอกจากทำงานด้านการแสดงแล้ว ใหม่ก็เริ่มหันเหชีวิตเข้าสู่การเป็นนักร้อง ซึ่งเธอก็ทำได้ดีไม่แพ้การแสดง ผลงานเพลงของใหม่ได้รับความนิยมนอกจากสาธารณชนเป็นอย่างมาก ใหม่ถือเป็นนักร้องหญิงคนแรกของไทยที่มียอดขายอัลบั้มมากกว่าสองล้านตลับ จากอัลบั้ม **ความลับสุดขอบฟ้า** ในปี พ.ศ.๒๕๓๕ ส่วนงานด้านการแสดง นานๆ ที ใหม่ถึงจะแสดงในละครโทรทัศน์บ้าง ในปี พ.ศ.๒๕๔๔ ใหม่หวนกลับคืนสู่จอเงินอีกครั้ง ด้วยการรับบทท้าวศรีสุดาจันทร์ ในภาพยนตร์ทุนสร้างสูงเรื่อง **สุริโยไท** หลังจากนั้น เธอยังคงผลงานเพลงออกมาเอาใจแฟนเพลงอยู่เรื่อยๆ จนมาถึงปัจจุบัน และตั้งแต่ปี พ.ศ.๒๕๕๑ เป็นต้นมา ใหม่ก็จะมีผลงานแสดงปีละหนึ่งเรื่องให้แฟนภาพยนตร์ได้หาคิดถึงเธอ ไม่ว่าจะเป็น **เมมโมรี่ รักหลอน** (๒๕๕๑) **เชือดก่อนชิม** (๒๕๕๒) **ตายโหง** (๒๕๕๓) และ **ใหม่กะหม้า โดนกะโดน** (๒๕๕๔)

หลังจากเธอเปิดตัวในฐานะนักแสดงวัยรุ่นหน้าตาสดใส ในช่วงแรกๆ ของงานการแสดง ใหม่ก็กล้าที่จะรับบทที่ทำหยาความสามารถ เธอมักจะได้รับบทผู้หญิงที่มีปัญหา มีความทะเยอทะยาน หรือมีปมในอดีตที่ยังคงหลอกหลอนเธออยู่ ใหม่กำลังจะทำหยาความสามารถของตัวเองอีกครั้ง ด้วยการวางแผนที่จะกำกับภาพยนตร์เรื่องแรกในชีวิต ในอีกไม่ช้า แฟนๆ คงต้องรอดูกันว่า ใหม่จะสามารถสร้างสรรค์ผลงานภาพยนตร์ได้ดีเพียงใด

กวี วิกาวี เจริญปุระ เป็นดีไซน์เนอร์ชื่อดัง เจ้าของห้องเสื้อ วิกาวี ก่อนที่เธอจะตามรอยน้องสาวของเธอด้วยการรับหน้าवाद ในภาพยนตร์เรื่อง **จัน ดารา** (๒๕๔๔) ถึงแม้จะเป็นภาพยนตร์เรื่องแรกของเธอ แต่ปฏิเสธไม่ได้ว่าฝีมือการแสดงของกวี ได้สร้างความประหลาดใจให้กับผู้ชมภาพยนตร์ไทยเป็นอย่างมาก เพราะเธอสามารถแสดงเป็นบทบาทผู้หญิงแสนดีที่ต้องยอมทนตกเป็นเบี้ยล่างให้พี่ชายข่มเหง ได้อย่างสมบทบาท จนสามารถคว้ารางวัลผู้แสดงประกอบฝ่ายหญิงยอดเยี่ยม จากรางวัลตุ๊กตาทอง พระสุรัสวดี และรางวัลชมรมนักวิจารณ์บันเทิง ในปีนั้น หลังจากนั้น กวี ก็มีผลงานการแสดงในละครโทรทัศน์เรื่อง **ในเรือนใจ** (๒๕๔๗) และ **ไฟสีเงิน** (๒๕๔๗) และผลงานภาพยนตร์สยองขวัญสืบสวนเรื่อง **ศพไม่เจียบ** (๒๕๕๔)

ตารางฉายภาพยนตร์ เดือนกันยายน ๒๕๕๔

September 2011

อาทิตย์	จันทร์	อังคาร	พุธ	พฤหัสบดี	ศุกร์	เสาร์
๔ เวลา ๑๓.๐๐ น. หุบผา พบ ๗ ยอดมนุษย์	๕ เวลา ๑๘.๐๐ น. หับสืบ รัตน ๑	๖ เวลา ๑๘.๐๐ น. พิเลื้อสบุตร	๗ เวลา ๑๘.๐๐ น. เพชรโอบตม ของหอภาพยนตร์	๘ เวลา ๑๘.๐๐ น. Funny Note	๙ เวลา ๑๘.๐๐ น. หับสืบ ข้างเพือกพิเศษ ๑	๑๐ เวลา ๑๕.๐๐ น. ภาพยนตร์สภนา "วรรณคดีกับภาพยนตร์ไทย"
๑๑ เวลา ๑๓.๐๐ น. United ๗๗	๑๒ ๙.๐๐ น. ประชุมวิชาการ ด้านภาพยนตร์ไทย ๑๘.๐๐ น. Unreal Forest	๑๓ เวลา ๑๘.๐๐ น. อิกนะสารคาม	๑๔ เวลา ๑๘.๐๐ น. ฟ้าทะลายโจร	๑๕ เวลา ๑๘.๐๐ น. มือปืน โลก/พระ/จีน	๑๖ ๑๓.๐๐ น. Master Class : อาทิตย์ อัสสรัตน์ ๑๘.๐๐ น. หับสืบของอาทิตย์	๑๗ เวลา ๑๕.๐๐ น. ลานดารา เบารัตน์ ยุทธะบันท์
๑๘ เวลา ๑๓.๐๐ น. กานิต วาสิฏฐิ	๑๙ เวลา ๑๘.๐๐ น. หับสืบ รัตน ๒	๒๐ เวลา ๑๘.๐๐ น. เพื่อบ-แพง	๒๑ เวลา ๑๘.๐๐ น. Mondays in the Sun	๒๒ เวลา ๑๘.๐๐ น. หับสืบ ข้างเพือกพิเศษ ๒	๒๓ เวลา ๑๘.๐๐ น. Mary and Max	๒๔ เวลา ๑๓.๐๐ น. กาทิ
๒๕ ๑๓.๐๐ น. ฉลอง ๗๐ ปี พระเจ้าข้างเพือก (ฉบับพากย์ไทย)	๒๖ เวลา ๑๘.๐๐ น. บุบแพน	๒๗ เวลา ๑๘.๐๐ น. Belle de Jour	๒๘ เวลา ๑๘.๐๐ น. หับสืบ รัตน ๓	๒๙ เวลา ๑๘.๐๐ น. The Edukator	๓๐ เวลา ๑๘.๐๐ น. ดูหับกับโอบ	

ตารางฉายภาพยนตร์ เดือนตุลาคม ๒๕๕๔

October 2011

อาทิตย์	จันทร์	อังคาร	พุธ	พฤหัสบดี	ศุกร์	เสาร์
๒ เวลา ๑๓.๐๐ น. หุบผาพบ ๕ โอบตม	๓ เวลา ๑๘.๐๐ น. หับสืบ ฎิก ๑	๔ เวลา ๑๘.๐๐ น. Hyperbola of Youth	๕ เวลา ๑๘.๐๐ น. ไกรทอง	๖ เวลา ๑๘.๐๐ น. หับสืบ ข้างเพือก ๑	๗ เวลา ๑๘.๐๐ น. มิน มิน มิน	๘ เวลา ๑๐.๓๐ น. สามเกลอจอลอหวบ
๙ เวลา ๑๓.๐๐ น. พระอภัยมณี	๑๐ เวลา ๑๘.๐๐ น. เชือดก่อนชิม	๑๑ เวลา ๑๘.๐๐ น. หับสืบ ข้างเพือก ๒	๑๒ เวลา ๑๘.๐๐ น. Haunted School	๑๓ เวลา ๑๘.๐๐ น. หับสืบ ฎิก ๔	๑๔ เวลา ๑๘.๐๐ น. West Side Story	๑๕ เวลา ๑๓.๐๐ น. ศึกกบฏกรรณ
๑๖ เวลา ๑๓.๐๐ น. หุบผาคลุกฝุ่น	๑๗ เวลา ๑๘.๐๐ น. หับสืบ ฎิก ๒	๑๘ เวลา ๑๘.๐๐ น. จัน ดารา	๑๙ เวลา ๑๘.๐๐ น. Solitary Fragments	๒๐ เวลา ๑๘.๐๐ น. หับสืบ ฎิก ๓	๒๑ เวลา ๑๘.๐๐ น. Air Doll	๒๒ เวลา ๑๕.๐๐ น. ลานดารา ใหม่ และ วิกาวี เจริญปุระ
๒๓ เวลา ๑๓.๐๐ น. พยับบาลที่รัก	๒๔ เวลา ๑๘.๐๐ น. หับสืบ ข้างเพือก ๓	๒๕ เวลา ๑๘.๐๐ น. The Beaches of Agnes	๒๖ เวลา ๑๘.๐๐ น. หับสืบ ข้างเพือก ๔	๒๗ เวลา ๑๘.๐๐ น. A Year ago in Winter	๒๘ เวลา ๑๘.๐๐ น. ดูหับกับโอบ	๒๙ เวลา ๑๓.๐๐ น. พระรถเมรี
๓๐ เวลา ๑๓.๐๐ น. สุริโยไท	๓๑ เวลา ๑๘.๐๐ น. ลัดดาแลนด์					

สอบถามเพิ่มเติมได้ที่ ๐๒-๔๘๒๒๐๑๓-๔ ต่อ ๑๑๑
หรือ <http://www.fapot.org> หรือ <http://www.facebook.com/thaifilmarchive>
ไม่เสียค่าใช้จ่ายแต่อย่างใด

สนับสนุนการฉายภาพยนตร์ต่างประเทศโดย

หอภาพยนตร์จัดกิจกรรมรำลึกถึง มิตร ชัยบัญชา พร้อมเปิดเผยเสียงจริงของมิตร ชัยบัญชา

ถึงแม้เวลาจะผ่านไป ๔๑ ปี แล้ว แต่ชื่อของมิตร ชัยบัญชา ก็ยังคงอยู่ในใจของคนไทยเสมอ และยังถูกถ่ายทอดไป
ยังคนไทยรุ่นใหม่ แม้หลายคนจะเกิดไม่ทันเห็นความยิ่งใหญ่ของมิตร ชัยบัญชา แต่ก็ยังได้ยินเรื่องเล่าขานของตำนาน
มิตร ชัยบัญชาอยู่เสมอ ๆ หอภาพยนตร์ (องค์การมหาชน) ขอรำลึกการจากไปของพระเอกตลอดกาลคนนี้ ด้วย
การจัดงานรำลึกมิตร ชัยบัญชา ในวันเสาร์ที่ ๘ ตุลาคม ศกนี้ ตั้งแต่เวลา ๑๐.๐๐ – ๑๖.๐๐ น. ณ โรงภาพยนตร์ศรีศาลา
ย
หอภาพยนตร์ฯ ถ.พุทธมณฑลสาย ๕ โดยมีกำหนดการดังนี้

๑๐.๐๐ น.	ลงทะเบียน
๑๐.๓๐ น.	ฉายภาพยนตร์ “รัก บู้ ตลก ขบขันฮาถึงใจ เหนือกว่าบอนด์ใดๆ” เรื่อง สามเกลอเจอล่องหน (๒๕๐๙) ผลงานการแสดงของมิตร ชัยบัญชา ซึ่งประกบกับคู่ขวัญอย่างเพชร ชเวราชฤทธิ์ ร่วมด้วยนักแสดงชื่อดังมากมาย ไม่ว่าจะเป็นปรีชา รุ่งเรือง รุ่งนี้ รณภพ เยาวเรศ นิสากร และ พูนสวัสดิ์ ธีมากร กำกับการ
แ ส ด ง
โดยฉลวย ศรีรัตนดา ดัดแปลงจากนิยายชุดชื่อดังของไทย พล นิกร กิมหงวน ของ ป.อินทรปาลิต และที่พิเศษสุด การฉายภาพยนตร์คราวนี้จะมีการพากย์เสียงสดประกอบด้วย
๑๒.๐๐ น.	รับประทานอาหารกลางวัน โดยบริการอาหารที่คุณมิตรชื่นชอบ
๑๓.๐๐ น.	ชมนิทรรศการ และ พิธีภัณฑ์ภาพยนตร์ไทย
๑๔.๐๐ น.	พิธีพิมพ์รอยมือ รอยเท้า ของนักแสดงหญิงบุษกร สาครรัตน์ ซึ่งเคยร่วมงานกับมิตร ชัยบัญชา ใน
ภาพยนตร์เรื่อง เกิดเป็นหงส์ (๒๕๐๙) และ พระจันทร์แดง (๒๕๑๓) ณ ลานดารา หน้าโรงภาพยนตร์
ศรีศาลายา
๑๕.๓๐ น.	แสดงพุทธเทวที่บันทึกภาพและเสียงจริงของมิตร ชัยบัญชา ซึ่งบันทึกไว้เมื่อปี ๒๕๐๘ โดยบริษัท Rank
Organization กรุงลอนดอน ประเทศสหราชอาณาจักร ได้ให้หอภาพยนตร์ฯ เก็บรักษาไว้

ดูรายละเอียดเพิ่มเติมได้ที่ <http://www.fapot.org> หรือ <http://www.facebook.com/thaifilmarchive> หรือ
สอบถามรายละเอียดเพิ่มเติมที่ หอภาพยนตร์ฯ ๐๒-๔๘๒-๒๐๑๓ ต่อ ๑๑๑ หรือ thaifilmarchive@gmail.com
งานนี้ไม่เสียค่าใช้จ่ายแต่อย่างใด

ความพินาศแห่งชีวิต

มิตร ชัยบัญชา

โดย อิงคศักย์ เกตุหอม

.....มองดูโดยรอบ มีหลายคนร้องไห้.....

ผมมองเห็นในมือของพวกเขาถือหนังสือพิมพ์ไว้ด้วยมือ
ทั้งสองข้าง ผมมองเห็น ตัวหนังสือที่พาดหัว ตัวโต อยู่บนด้านหนึ่งของหนังสือพิมพ์ ฉบับนั้นว่า **“มิตร ตายแล้ว”**

ที่หน้าตลาดสดอันเป็นสถานที่ ชุมชุมของประชาชนใน
ทุกฐานะและทุกอาชีพ แต่ละคนต่างก็ใช้บริเวณกว้างของตลาด-
สดแห่งนี้มาจับกลุ่มคุยกัน จะยืนบ้าง นั่งบ้าง ก็อยู่ในกลุ่มของ
แม่ค้าที่สนิทสนมกับลูกค้าแต่ละคน ทุกคน ณ สถานที่แห่งนั้น
ตกอยู่ในสภาพเดียวกันคือ เป็นผู้รับฟังข่าวร้ายด้วยหัวใจอันเลื่อน
ลอย บางคนที่มีความผูกพันทางใจกันอย่างมากถึงกับร่ำไห้
ตะโกนร้องว่า

“ไม่จริง ไม่จริง”

ผมมองดูภาพเหล่านี้ ด้วยความเศร้าใจ เพราะเด็กตัว
เล็กๆอย่างผมก็คือผู้หนึ่งที่เป็นแฟนภาพยนตร์ของ**มิตร ชัยบัญชา**
พระเอกหมายเลขที่ ๑ ของวงการภาพยนตร์ไทยในเวลานั้น แม้ว่า
ผมจะไม่มีน้ำตาไหลออกมา แต่ในใจนั้น มันรู้สึกเจ็บ แบบไม่มี
ความสนุกสนานหลงเหลืออยู่เลย ความชื่นบานที่เป็นบุคลิก
ประจำตัวของเด็กเฮฮาหายไ้หมด

นี่คือจุดสิ้นสุดแห่งยุค **มิตร – เพชร** แล้วหรือนี่ เมื่อไม่
มีมิตร แล้วความสุขในการชมภาพยนตร์ไทยของผม จะสูญ
สลายไปด้วย หรือเปล่า ?

จากวันนั้น วันที่ ๘ ตุลาคม พ.ศ.๒๕๑๓ จนถึงปัจจุบัน
วันเวลาผ่านไป ๔๑ ปีแล้ว แม้ว่าความทรงจำถึงเหตุการณ์ในวัน
นั้น จะยังคงอยู่ในใจเสมอ แต่มุมมองและความคิดของผมก็
เปลี่ยนแปลงไปตามวัย โดยเฉพาะเรื่องการตายของมิตร ชัยบัญชา
ที่ในวันนั้นทำให้ผมตกใจว่าต่อไปนี่เราจะไม่มีหนังของเขาให้ดู
ต่อไปอีกแล้ว คือคิดถึงตัวเองมากกว่าที่จะคิดหาเหตุผลว่าทำไม
เขาถึงต้องตายไป ตามลักษณะเหตุการณ์ที่มีผู้อยู่ในที่เกิดเหตุ
หลาย ๆ คน ต่างก็ออกมาพูด มาเล่ากันไปต่าง ๆ นานา

ในเมื่อแต่ละคน ต่างก็ออกมาพูด ผ่านสื่อสิ่งพิมพ์ต่าง ๆ
ไว้มากมาย และยังคงปรากฏเป็นหลักฐานอยู่จนทุกวันนี้ จึงมี
คำถามที่ผมนอยากรู้คำตอบว่า แล้วสาเหตุที่แท้จริงที่น่าความ
พินาศมาสู่ชีวิตที่กำลังรุ่งโรจน์ ของ มิตร ชัยบัญชา นั้นคืออะไรกัน
แ
ความจริงคืออะไร ?

ถึงแม้ว่า วันเวลาจะล่วงเลยมานาน นานมากจนคืความ
หมดอายุไปแล้ว แต่ผมก็ยังอยากรู้ความจริงอยู่ว่า จริง ๆ แล้ว
เรื่องมันเกิดขึ้นได้อย่างไร ความจริง มันคืออะไร ด้วยความอยาก
รู้อย่างมากและรุนแรง จึงเป็นแรงขับเคลื่อนให้ผมลงมือค้นคว้า
หลักฐาน สาเหตุการเสียชีวิต ของ มิตร ชัยบัญชา อย่างจริงจัง
ตั้งแต่ ปี พ.ศ.๒๕๓๐ เป็นต้นมา

วันนี้ผมขอเสนอผลงานค้นคว้าจากเอกสารต่าง ๆ ที่ยัง
ปรากฏอยู่จนถึงทุกวันนี้ รวมกับคำให้สัมภาษณ์จากบุคคลสำคัญ
ตัวจริงที่ร่วมทำงานอยู่ในกองถ่ายหนัง เรื่อง **อินทรีทอง** ในวันนั้น
ด้วย ซึ่งได้ให้สัมภาษณ์กับผมไว้ ขอสรุปข้อมูลไว้ดังต่อไปนี้

๑. คุณเพชร ชเวราชฤทธิ์ นางเอกคู่ขวัญของคุณมิตร
ให้สัมภาษณ์กับผมไว้ว่า “เย็นวันพุธที่ ๗ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๑๓
ถ่ายทำตามคิวจนหมดแล้ว แต่สำหรับคิวในวันพฤหัสบดีที่ ๘
ตุลาคม นั้น ติดถ่ายหนังเรื่องอื่น จึงไม่สามารถมากองถ่าย
อินทรีทองได้ คุณมิตร ในฐานะผู้กำกับการแสดง จึงแก้ปัญหา
โดยการถ่ายเจาะคิวของคุณเพชร ในวันที ๘ ไว้ทั้งหมด เพื่อจะ
ได้ไม่มีใครเสียหาย คือฉากที่คุณเพชรนอนหลับผู้ร้ายอยู่ริมหาด
ทำท่าจะไปขโมยเฮลิคอปเตอร์ของคนร้าย และอีกฉากหนึ่งคือ
ฉากที่ขึ้นไปนั่งในตำแหน่งนักบินอยู่ในเครื่องบินเฮลิคอปเตอร์
แล้วชะเง้อออกมาตะโกนว่า **“จับเอาไว้ จับเอาไว้ แล้วได้ขึ้นมา”**
ทั้งสองฉากนี้เป็นฉากต่อเนื่อง แต่งตัวอยู่ในชุดเดียวกันหมด
ดังนั้น จึงต้องเก็บเสื้อผ้าของคุณเพชรในฉากนั้นทั้งหมดทิ้งไว้
ให้กองถ่าย เพื่อวันที่ ๘ นักบินซึ่งเป็นผู้ขับเครื่องบินจริง ๆ และ
ต้องแต่งตัวเป็นเพชรจะได้มีเสื้อผ้าใช้ เพราะในเนื้อเรื่อง นางเอก
เป็นคนขับเครื่องบิน

๒. คุณทัศนัย พลายแก้ว (พี่เอียด) มีหน้าที่เป็นลูกมือ
ของตากล้องถ่ายหนัง (คุณวิเชียร วีระโชติ) ได้ให้สัมภาษณ์กับผม
ไว้ว่า “คิวถ่ายหนังเรื่อง**อินทรีทอง**ที่พัทยา มี ๒ วัน คือ วันที่ ๗
และวันที่ ๘ ไม่ใช่ที่มีคนออกมาพูดว่า ถ่ายวันที่ ๗ ไม่เสร็จ จึง
ไปถ่ายต่อในวันที่ ๘ คุณมิตร วางแผนไว้แล้วมาถ่ายทำ ๒ วัน วัน
ที่ ๗ ก็ผ่านไปด้วยดีตามแผนทุกอย่าง ตอนเย็นวันนั้น คุณมิตร ก็
มาประชุมกับพวกเด็ก ๆ ที่เตรียมงานที่กองถ่าย มีคนเอาเชือกจูง
ควายมาให้คุณมิตร ดูว่าจะใช้ทำเป็นที่ห้อยโหน สำหรับในฉากที่

ที่ผูกติดอยู่ที่เฮลิคอปเตอร์ คุณมิตร สั่งให้ลองผูกเชือกเป็นปม ดูว่าจะใช้มือจับอยู่ได้หรือไม่ พวกนั้นก็นั่งเอาเชือกจูงควายเส้น ยาว มาลองผูกเป็นปมต่างกันประมาณ ปมละ ๑ ฟุต คุณมิตร ยินดีแล้วก็สายหน้าสายหัว พูดว่า เหมือนให้โจรใช้ปืนไปขโมย ของดูไม่ดี เลยให้ไปขอยืมบันไดสลิงของกองตำรวจดับเพลิง กรุงเทพฯ มาใช้ดีกว่า คนที่รับผิดชอบก็ไปทำตามคำสั่ง คือ พรงนี้ต้องเอาบันไดสลิงมาใช้แทนเชือกพวกนี้ เป็นอันสิ้นสุด ของงานในวันที่ ๗ เช้าวันต่อมาคือวันที่ ๘ ทุกอย่างพร้อม ก็ ถ่ายหนังตามคำสั่งของผู้กำกับฯ ก็คือคุณมิตร นั่นเอง ตั้งแต่ ๑๐ โมงเช้าจนถึงบ่าย ๒ โมงกว่าจึงได้พักกัน เพื่อเตรียมตัวถ่ายฉาก คุณมิตรไหนบันไดสลิง ซึ่งคุณมิตรบอกว่าต้องรอชุด อินทรีแดงที่ไปสั่งตัดไว้ที่ชลบุรียังไม่มาส่ง เดียวจะมา พวก เราก็มีหน้าที่ต้องไปตรวจความพร้อมของกล้องถ่ายหนัง ซึ่ง ในกองถ่ายของเรา มีกล้องถ่ายหนังระบบ ๓๕ มม. ถึง ๒ ตัว ปรากฏว่าภายในกล้องทั้ง ๒ ตัว มีฟิล์มเหลืออยู่แค่ประมาณ กล้องละ ๑๐ ฟุตเท่านั้น เขาเรียกว่าตีนม้วน ปกติเขาไม่ใช่กัน แต่เราต้องแก้ปัญหา เพราะหากไปบอกให้คุณมิตรรู้ คุณมิตร จะต้องสั่งเลิกกองแน่นอน นั่นแสดงว่างานก็ไม่เสร็จ และเรา ต้องกลับมาเริ่มต้นใหม่อีกครั้ง เหตุการณ์ต่อจากนั้น เราไม่รู้ว่า ตากล้องเขาไปคุยอะไรกันกับคนกำกับฯ แต่เห็นคนกำกับฯ ไปคุยกับคุณมิตร แล้วตากล้องก็มาสั่งงานพวกเราว่า ให้เตรียม ตั้งกล้องทั้ง ๒ ตัว ไว้ในตำแหน่งเดียวกัน ใช้กล้องตัวที่หนึ่งถ่าย ขณะที่คุณมิตรกำลังกระโดดเกาะบันไดสลิงแล้วเครื่องบินก็บิน ผ่านข้ามกล้องไป โดยมีร่างของคุณมิตร เกาะห้อยอยู่ที่บันได สลิง เท้าห้อยโตะงเตงอยู่ได้เหยียบบันได แค่อุปกรณ์ยกตัวขึ้น ปี

ผ่านข้ามกล้องยังไม่ทันตีวงโค้ง ฟิล์มในกล้องถ่ายหนังตัวที่หนึ่ง ก็หมด เราเลยใช้กล้องตัวที่สองอีกครั้งก็ตอนที่เครื่องบิน บิน สูงอยู่บนท้องฟ้า พาร่างของคุณมิตรห้อยโตะงเตงปลิวอยู่บน อากาศ ตากล้องถ่ายไว้จนฟิล์มหมด พวกเราก็ไม่มีอะไรจะทำ นอกจากยืนมองร่างคุณมิตร ที่ใช้ขาทั้งสองข้างตบเข้าหากัน เป็นการส่งสัญญาณขอความช่วยเหลือ แต่ไม่มีใครทำอะไรได้ ได้แต่ภาวนาให้นักบินรีบนำเครื่องลงจอดทันที แต่เหตุการณ์ก็ ไม่ได้เป็นไปอย่างนั้น นักบินยังบินในระดับเดิมและบินตีวงโค้ง นำเครื่องบินตรงเข้ามาหากกล้องถ่ายหนัง โดยที่ไม่มีใครรู้เลยว่า ในกล้องถ่ายหนังไม่มีฟิล์มแล้ว ในที่สุดภาพที่ทุกคนไม่อยากจะ เห็นก็ปรากฏขึ้น คุณมิตรปล่อยร่างลงมาในท่าดิ้งพสุธา คือ กางมือ และกางเท้า ก้มหน้าหาที่ลงตรงนั้นเป็นบึงน้ำใหญ่เรียกว่าบึงบัวขาว ร่างของคุณมิตร ตกลงกระแทกจอมปลวก ที่อยู่ใกล้ๆ กับริมบึงนั่นเอง”

๓. คุณสังเวียน หาญบุญตรง ผู้มีหน้าที่กำกับฯ ใน ภาพยนตร์เรื่องอินทรีทอง ได้ให้สัมภาษณ์กับผมไว้ว่า “เรา เป็นเพื่อนกัน เขาเป็นพระเอก ผมเป็นคนทำงานในกองถ่าย เป็น ผู้อยู่เบื้องหลัง ตอนที่เขารับงานอินทรีทองมา คือเป็นทั้งพระเอก และผู้กำกับการแสดงด้วย เขามาหาผมที่บ้าน บอกว่าพี่ช่วยผม หน่อย เนื่องจากติดงานถ่ายหนังจีนที่ฮ่องกงหลายเรื่อง งานถ่าย

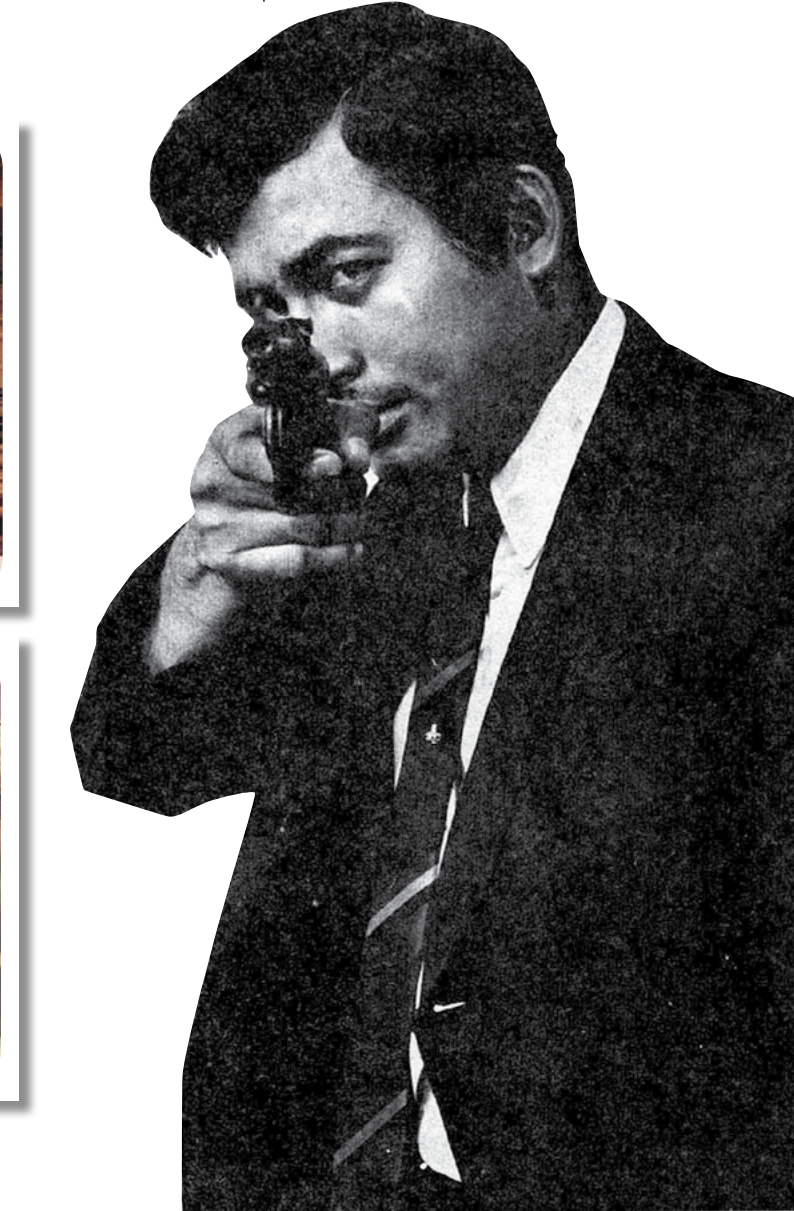
หนังไทยในประเทศอีกประมาณสี่สัปดาห์กว่าเรื่อง แล้วยังต้องมา เป็นผู้กำกับเต็มตัวในเรื่องอินทรีทองอีก พี่ช่วยมากำกับบทใน อินทรีทองให้หน่อย ผมก็ยินดี ก็ร่วมทำงานกับเขามาตั้งแต่เริ่ม เลย คนในวงการทุกคน รู้ว่ามิตร ชัยบัญชา เป็นคนละเอียด จะทำอะไรต้องได้ตั้งใจ ซึ่งก็แน่นอนว่าผมก็รู้ดี และรู้ว่าต้อง เหนื่อยแน่ ๆ ก็เป็นอย่างนั้นจริง ๆ อินทรีทองใช้เวลาถ่ายทำ ตั้งแต่ต้นปี ๒๕๑๓ และจะต้องเข้าฉายโปรแกรมส่งท้ายปีเก่า ปลายปี ๒๕๑๓ เช่นกัน หนังไทยทั่วไปเข้าถ่ายกัน ๓ เดือน ก็เสร็จแล้ว แต่อินทรีทองนายทุนต้องมาเตือนว่า คุณมิตร อย่า ทำอันหมดตัวนะ นั่นเป็นที่มาว่า วันที่ ๘ ต้องถ่ายเอาทศดอร์ ที่พญาให้เสร็จทั้งหมด ที่เหลืออีกประมาณ ๒๕ เปอร์เซนต์ เป็นฉากในโรงถ่ายทั้งสิ้น ในบทเดิมของอินทรีทองฉากจบเป็น พระเอกกับนางเอกยืนกอดกันที่ริมทะเล มีพระอาทิตย์ เป็นฉากกำลังจะตกน้ำ แต่เมื่อคุณมิตร ไปถ่ายหนังเรื่อง อินทรีทอง และตัวผมบินไปส่องกับเขา ไปดูเขาถ่ายหนังจีน เพื่อหาประสบการณ์ ตอนนั้นแหละเขามีความคิดว่า ต้องแก้ บทตอนจบของอินทรีทองให้ตื่นเต้น ต้องให้นางเอกไปขโมย เฮลิคอปเตอร์ แล้วให้พระเอกเกาะห้อยโตะง หินตำรวไปได้ สำเร็จ เขาเชื่อว่าจะเป็นฉากจบที่ตื่นเต้นและสวยงามมาก

๔. คุณประมินทร์ จารุจาริต นักแสดงอาวุโส ที่อยู่ ร่วมกันในที่เกิดเหตุ ได้ให้สัมภาษณ์กับผมไว้ว่า”การถ่ายทำใน วันนั้น คุณมิตร วางไว้ ๒ คัท คัทแรกคือตอนเขาวิ่งไปกระโดด จับบันไดสลิง แล้วเฮลิคอปเตอร์ยกขึ้นบินข้ามกล้องถ่ายหนัง

ตัวเขาไม่ได้เหยียบบันได เท้าห้อยโตะงเตง เป็นท่าทางที่ไม่ ถูกต้องไม่มีผิดพลาดอะไร ดังนั้นเมื่อบินข้ามกล้องถ่ายหนังไป แล้วก็ต้องรีบลงจอด ใช้เวลาไม่เกิน ๑ นาที ซึ่งคุณมิตร ยืนยัน ว่าเขาต้องแสดงเองในฉากนี้ ไปหลอกลวงคนดูไม่ได้ ใคร ๆ แค เห็นทรงผมด้านหลังก็จำเขาได้ เขาบอกว่าเขาโหนไว้ เมื่อเครื่อง ลงจอดแล้วเรียกว่าฉากที่หนึ่ง แล้วจึงถ่ายทำใหม่ ในคัทที่สอง คือเปลี่ยนตัวนักแสดงแล้วถ่ายใหม่อีกครั้ง คือตอนที่เครื่องบิน บินอยู่บนท้องฟ้าสูง ๆ มองดูไม่ชัดแล้วว่าเป็นหุ่นหรือเป็น สัตว์มันแมน ที่ยืนเกาะติดอยู่กับบันไดสลิง นั่นแสดงว่าคุณมิตร ต้องได้ยืนการถ่ายทำในคัทที่สองด้วยตัวเอง แต่ความจริงที่ เกิดขึ้นไม่ได้เป็นไปอย่างนั้น นักบินไม่ได้ลงจอดเลย เป็นตัวคุณ มิตรเองที่ต้องแสดงด้วยตัวเองทั้งสองคัท แล้วในที่สุดร่างของ เขาก็ปลิวร่วงลงมาจากท้องฟ้า”

ในวันนั้น มิตร ชัยบัญชา คือชายหนุ่มรูปหล่อในวัย ๓๖ ปี เขาคือพระเอกหมายเลข ๑ ของวงการภาพยนตร์ไทย ผู้ มีพร้อมทุกสิ่งทุกอย่าง ทั้งฐานะทางการเงิน และฐานะทางสังคม ที่สำคัญ เขากำลังจะเป็นเจ้าของโรงภาพยนตร์ชัยบัญชา โรง ภาพยนตร์ที่ทันสมัย และหรูหราที่สุดในประเทศไทย

ความยิ่งใหญ่และสง่างามของคุณมิตร ชัยบัญชา ตลอด ระยะเวลา ๑๒ ปี ในวงการภาพยนตร์ไทยพินาศลงในพริบตา เพียงเพราะ เขาไว้ใจและทุ่มเทให้กับ “งาน” จนหมดหัวใจ

จดหมายข่าว

หอภาพยนตร์

ปีที่ ๑ ฉบับที่ ๕ กันยายน - ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๕๔ ISSN : ๒๒๒๘-๙๔๐๒

FILM ARCHIVE NEWSLETTER

CINEMA ENLIGHTENS

ปัญญา อนุปัญญา จลจิตการ

รำลึก ๔๑ ปี

มิตร เปี่ยมปัญญา